ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः श्री गुरुभ्यो नमः

हरिः ओं

उदकशान्ति मन्त्रपाठः (only with anuShangam)

2 Contents

1 उ	दकशान्ति 7		
1.1	वेदारंभे सर्वसाधारण्येन जप्या: मन्त्रा:	7	
1.2	वेदाधया	8	
1.3	रक्षोघ्नं	8	
1.4	इन्द्र सूक्तं	11	
1.5	ये देवा: (अनुषङ्गं)	14	
1.6	आयुष्कामेष्टि मन्त्रा: (अनुषङ्गं)	15	
1.7	अग्होमुच मन्त्रा: (अनुषङ्गं)	16	
1.8	शास्तृ सूक्तं (आप्यं)	17	
1.9	राष्ट्रभृतं (अनुषङ्गं)	18	
1.10) सर्प सूक्तं	20	
1.11	1 पंचचोडाः (अनुषङ्गं)	21	
1.12	2 अप्रतिरथः	23	
1.13	3 चमकं तृतीय अनुवाकः	25	
1.14	4 विहव्यम्	26	
1.15	5 मृगार:	27	
1.16 सर्पाहुती मन्त्रा: (अनुषङ्गं) 31			

1.17 गन्धर्वाहुतीः (अनुषङ्गं)	32
1.18 अज्यानि मन्त्रा:	34
1.19 अथर्वशीर्षं	35
1.20 प्रत्यंगिरस:	36
1.21 अन्न सूक्तं	42
1.22 वाख् सूक्तं	43
1.23 श्रद्धा सूक्तं	44
1.24 ब्रह्म सूक्तं	45
1.25 गो सूक्तं	46
1.26 सूर्या चन्द्रमसा सूक्तं	48
1.27 नासदासीय सूक्तं	50
1.28 भाग्य सूक्तं	52
1 . 29नक्षत्र सूक्तं(वाक्यं)	54
1.30 नक्षत्र उपहोम मन्त्रा:	69
1.31 वरुण सूक्तं	77
1.32 पवमान सूक्तं	78
1.33 नक्षत्र सूक्तं (नक्षत्र जप मन्त्राः)	83

Notes: This Book has been brought to you with the courtesy of some Veda learners who have collaborated to prepare this book.

Please give your feedback, comments and report errors to the e-mail id **vedavms@gmail.com**. We shall strive to make this book more accurate and error-free.

You may note that there are inherent "paata bedhas" when we compare various sources and books. We have made constant reference to the Taittiriya Sakhaa compiled and commented by Shri. Sayanacharya of 13th Century and Shri Bhatta Bhaskaracharya (period unknown). Their manuscript compilations were later converted into books by great Scholars. One of such sets of "Taittiriya" was printed and published during earlier 1900 A.D. at Govt. Branch Press, Mysore and another set later published under "Anandaashram Series". These Books were referred to by us as our primary source material for this Book.

This book has not been prepared with any commercial purpose and is purely for studies.

Conventions used in Letters:

✓ - is represented by (g)
 ৺ is represented by (gg)
 ৺ is represented by (gm)
 E is represented as anunaasikam

Version Notes: Version 4.0 dated 30th September 2019

1. In this Version, the Source references of various Mantras have been indicated.

TS - Taittiriya Samhita

TB - Taittiriya Brahamanam

TA - Taittiriya Aranyakam

EAK - Ekaagni Kaandam

RV - Rig Veda Samhita

- 2. Corrections found and reported till 31st August 2019 have been incorporated
- 3. Convention improvements in Nasal, representation of Svarabhakti and sound extensions have been incorporated
- 4. Some Paragraph numbering will be different and the Paragrap numbers given for short forms of Mantra will be missing. Some numbers have been changed to match with Mantra Source Reference.
- 5. This is special version, **with only Anushangam**, prepared at the request of some Veda Learning Groups.

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः श्री गुरुभ्यो नमः

हरिः ओं

1 <u>उदकशान्ति</u>

1.1 वेदारंभे सर्वसाधारण्येन जप्या: मन्त्रा:

आं भूः तथ्सिवितुर्-वरेण्यं। आं भुवः भर्गो देवस्य धीमितः।
ओं भूः तथ्सिवितुर्-वरेण्यं। भर्गो देवस्य धीमितः।
ओं भूः तथ्सिवितुर्-वरेण्यं। भर्गो देवस्य धीमितः।
ओं भुवः धियो योनः प्रचोदयात्।
ओं भुवः धियो योनः प्रचोदयात्।
ओं भुवः तथ्सिवितुर्-वरेण्यं भर्गो देवस्य धीमितः।
धियो योनः प्रचोदयात्।
धियो योनः प्रचोदयात्।
आं शान्तिः शान्तिः शान्तिः।

1.2 *वेदाधया*

अग्निमीळे पुरोहितं – यज्ञस्य देवमृत्विजं। होतारं रत्न धातमं।
इषे त्वोर्जेत्वा वायवस्स्थो पायवस्थ देवो वस्सविता प्रार्पयतु
श्रेष्ठतमाय कर्मणे।
अग्न आयाहि वीतये गृणानो ह्व्यदातये। निहोता सिथ्सि बर्.हिषि।
चात्रां योरभिस्रवन्तु नः॥ 1(1)

1.3 रक्षोघ्रं

TS 1.2.14.1 to TS 1.2.14.7 for Para 1 to 8

कृणुष्व पाजः प्रसितिन्न पृथ्वीं याहि राजे वामवाण् इभेन ।
त्रृष्वी मनु प्रसितिं दूणानोऽस्ताऽसि विध्य रक्ष सस्तपिष्ठैः ।
तव भ्रमास आशुया पतं त्यनुस्पृश-धृषता शोशुचानः ।
तपू अध्यग्ने जुह्वा पतं-गानसन्दितो विसृज विष्व गुल्काः ।
प्रतिस्पशो विसृज-तूर्णितमो भवा पायुर्विशो अस्या अदब्धः ॥ 2

योनो दूरे अघरा एंसोयो अन्त्यग्ने माकिष्टे व्यथिरा दंधर्.षीत्। उदग्ने तिष्ठ प्रत्या तनुष्वन्यमित्राण् ओषता-त्तिग्महेते । यो नो अराति ए समिधान चक्रे नीचा तंधक्ष्यत सन्न शुष्कं। ऊर्ध्वो भव प्रति विध्या-ध्यस्मदा विष्कृणुष्व दैव्यान्यग्ने । अवस्थिरा तनुहि यातु जूनां जामिमजामिं प्रमृणीहि शत्रून् ॥ 3 सते जानाति सुमतिं य विष्ठय ईवते ब्रह्मणे गातुमैरत्। विश्वान्यस्मै सुदिनानि रायो द्युम्नान्यर्यो विदुरो अभिद्यौत्। सेदग्ने अस्तु सुभग स्सुदानुर् यस्त्वा नित्येन हविषा य उक्थैः। पिप्रीषति स्व आयुषि दुरोणे विश्वेदस्मै सुदिना-साऽसदिष्टिः । अर्चामिते सुमितं घोष्यर्वाख्-सन्ते वा वाता जरता मियंगीः ॥ 4 स्वशास्त्वा सुरथा मर्जये-मास्मे क्षत्राणि धारयेर-नुद्यून् । इह त्वा भूर्या चरेदुपत्मन् दोषावस्तर् दीदिवा ए समनुद्यून्। क्रीडन्तस्त्वा सुमनस स्सपेमाभि द्युम्ना तस्थिवा एसो जनानां। यस्त्वा स्वश्वस्स्हिरण्यो अंग्न उपयाति वस्मता रथेन ।

तस्य त्राता भवसि तस्य सखा यस्त आतिथ्य मानुषग् जुजोषत् ॥ 5 महोरुजामि बन्धुता वचो भिस्तन्मा पितुर्गोतमाद न्वियाय। त्वन्नो अस्य वचस-श्चिकिन्धि होतर्यविष्ठ सुक्रतो दमूनाः । अस्वप्न जस्तरणय स्सुरोवा अतन्द्रासोऽवृका अश्रमिष्ठाः । ते पायवः सिधयञ्चो निषद्याग्ने तव नः पान्त्वमूर। ये पायवो मामतेयं ते अग्ने पश्यन्तो अन्धं दुरिताद रक्षन्न् । ररक्ष तान्थ् सुकृतों विश्ववेदा दिफ्सन्त इद्रिपवो नाहं देभुः ॥ 6 त्वया वय ए संधन्य – स्त्वोता स्तव प्रणीत्य श्याम वाजान् । उभाश्ण् सा सूदय सत्यता तेऽनुष्ठुया कृणुह्य−ह्रयाण । अया ते अग्ने समिधा विधेम प्रतिस्तोम ए शस्यमानं गृभाय । दहाशसो रक्षसः पाह्यस्मान् दुहो निदो मित्रमहो अवद्यात् । रक्षोहणं वाजिनमाजि धर्मि मित्रं प्रथिष्ठ मुपयामि शर्म । शिशानो अग्निः क्रतुंभि स्समिद्ध-स्सनो दिवा स रिषः पातु नक्तं ॥ 7

1.4 *इन्द्र सूक्तं*

TS 1.6.12.1 to TS 1.6.12.6, for para 9 to 14

इन्द्रं वो विश्वतस्परि हवामहे जनेभ्यः । अस्माकमस्तु केवलः । इन्द्रं नरो नेमधिता हवन्ते यत्पार्या युनजते धियस्ताः । शूरो नृषाता शवसश्चका न आ गोमति व्रजे भंजा त्वन्नः। इन्द्रियाणि शतक्रतो या ते जनेषु पञ्चसु । इन्द्र तानि त आ वृणे । अनुते दायि मह इन्द्रियाय सत्राते विश्वमनु वृत्रहत्ये ॥ 9 अनु क्षत्रमनु सहो यजत्रेन्द्र देवेभिरनु ते नृषद्ये । आयस्मिन्थ् सप्तवासवा स्तिष्ठन्ति स्वारुहो यथा । म् ऋषिर्.ह दीर्घ श्रुत्तम इन्द्रस्य घर्मो अतिथिः। आमासु पक्वमैरय आ सूर्य एं रोहयो दिवि । घर्मन्न सामन्तपता सुवृक्तिभिर्-जुष्टं गिर्वण सेगिरः।

इन्द्रमिद् गाथिनो बृहदिन्द्र मर्केभि रर्किणः । इन्द्रं वाणीरनूषत ॥ 10 गायन्तित्वा गायत्रिणोर्चं त्यर्क मर्किणः । ब्रह्माणस्त्वा शतक्रत-वुद्ध एं शमिव ये मिरे। अ ्होमुचे प्रभरेमा मनीषा मोषिष्ठ-दाव्ने सुमतिं गृणानाः । इदमिन्द्र प्रति हव्यं गृभाय सत्यास्सन्तु यजमानस्य कामाः। विवेषयन्मा धिषणा जजान स्तवै पुरा पार्यादिन्द्र महः। अर्हसो यत्र पीपरद्यथा नो नावेव यान्त मुभये हवन्ते ॥ 11 प्रसम्राजं प्रथम मध्व-राणामण् हो मुचं वृषभं यज्ञियानां। अपान्न-पातमिश्वना हयन्त मस्मिन्नर इन्द्रियं धत्तमोजः। विन इन्द्र मृथो जिह नी चा यच्छ पृतन्यतः। अधस्पदं तमीं कृधि यो अस्मा एं अभिदासति । इन्द्रक्षत्रमभि वाममोजो ऽजायथा वृषभ चर्षणीनां। अपानुदो जनममित्र यन्त मुरुं देवेभ्यो अकृणोरु लोकं । मृगो न भीमः कुंचरो गिरिष्ठाः परावत आजगामा-परस्याः ॥ 12

सृक्षण् सृष् शाय पविमिन्द्र तिग्मं विशत्रून् ताडि विमृधो नुदस्व ।

विशत्रून्. विमृधोनुद विवृत्रस्य हन् रुज । विमन्युमिन्द्र भामितों ऽमित्रस्याभि दासंतः। त्रातारमिन्द्रं मवितार मिन्द्रण् हवे हवे सुहवण् शूरमिन्द्रं। हुवे नु शक्रं पुरुहूत मिन्द्र अस्विस्ति नो मघवा धात्विन्द्रः ॥ 13 मा ते अस्या एं सहसावन् परिष्टा वघाय भूम हरिवः परादै। त्रायस्वनो ऽवृकेभिर्-वरूथै स्तव प्रियास स्सूरिषु स्याम । ब्रह्माण इन्द्रं महयन्तो अर्केखर्द्धय-न्नहये हन्त वा उ। वृष्णे यत्ते वृषणो अर्कमर्चा निन्द्र ग्रावाणो अदिति–स्सजोषाः। अनश्वासो ये पवयोऽरथा इन्द्रेषिता अभ्यवर्त्तं तदस्यून् ॥ 14 (3) T.A.6.1.9 for para 15a, TS1.4.41.1 & TS1.4.42.1 for para 15b यत इन्द्र भयामहे ततो नो अभयं कृधि। मघवन् च्छिग्धि तव तन्न ऊतये विद्विषो विम्धो जिह । स्वस्तिदा विशस्पति-र्वृत्रहा विमृधो वशी।

वृषेन्द्रः पुर एतु न स्स्वस्तिदा अभयं करः । 15a

महा ् इन्द्रो वज्र बाहु ष्योडशी शर्म यच्छतु ।

स्वस्ति नो मघवा करोतु हन्तु पाप्मानं योऽस्मान् द्वेष्टि ।

स्जोषा इन्द्र सगणो मुरुद्धि स्सोमं पिब वृत्रहन् च्छूर विद्वान् ।

जहि शत्रूण् रपमृधो – नुदस्वाथा भयं कृणुहि विश्वतो नः ॥ 15b (4)

1.5 *ये देवा: (अनुषङ्गं*)

TS 1.8.7.1 for para 16

ये देवाः पुरस्सदोऽग्नि नेत्रा रक्षोहणस्तेनः पान्तु ते नोऽवन्तु
तेभ्यो नमस्तेभ्य स्स्वाहा ।

ये देवा दक्षिणसदो यम नेत्रा रक्षोहणस्तेनः पान्तु ते नोऽवन्तु
तेभ्यो नमस्तेभ्य स्स्वाहा ।

ये देवाः पश्चाध्सद स्सवितृ नेत्रा रक्षोहणस्तेनः पान्तु ते
नोऽवन्तु तेभ्यो नमस्तेभ्य स्स्वाहा ।

ये देवाः पश्चाध्सद स्सवितृ नेत्रा रक्षोहणस्तेनः पान्तु ते
नोऽवन्तु तेभ्यो नमस्तेभ्य स्स्वाहा ।

ये देवा उत्तरसदो वरुणनेत्रा रक्षोहणस्तेनः पान्तु ते नोऽवन्तु
तेभ्यो नमस्तेभ्य स्स्वाहा ।

```
ये देवा उपरिषदो बृहस्पति नेत्रा रक्षोहणस्तेनः पान्तु ते

नोऽवन्तु तेभ्यो नमस्तेभ्य स्स्वाहा ।

अग्नये रक्षोघ्ने स्वाहा ।

यमाय रक्षोघ्ने स्वाहा ।

सिवित्रे रक्षोघ्ने स्वाहा ।

वरुणाय रक्षोघ्ने स्वाहा ।

बृहस्पतये दुवस्वते रक्षोघ्ने स्वाहा ॥ 16A (5A)
```

1.6 <u>आयुष्कामेष्टि मन्त्रा: (अनुषङ्गं)</u>

TS 2.3.10.3 for para no.17

```
अग्निरायुष्मान्थ्स वनस्पतिभि रायुष्मान् तेनत्वा

ऽऽयुषाऽऽयुष्मन्तं करोमि ।

सोम आयुष्मान्थ्स ओषधीभिरायुष्मान् तेनत्वा

ऽऽयुषाऽऽयुष्मन्तं करोमि ।

यज्ञ आयुष्मान्थ्स दक्षिणाभिरायुष्मान् तेनत्वा

ऽऽयुषाऽऽयुष्मन्तं करोमि ।

ऽऽयुषाऽऽयुष्मन्तं करोमि ।

ऽऽयुषाऽऽयुष्मन्तं करोमि ।
```

ब्रह्मायुष्मत्तद् ब्राह्मणै-रायुष्मत् तेनत्वा ऽऽयुषाऽऽयुष्मन्तं करोमि । देवा आयुष्मन्तस्ते ऽमृते-नायुष्मन्तस्तेनत्वा ऽऽयुषाऽऽयुष्मन्तं करोमि ॥ 17A(6A)

1.7 <u>अग्होमुच मन्त्रा: (अनुषङ्गं)</u>

TS 2.3.13.1, for para No. 18

या वामिन्द्रा वरुणा यत्व्या तनूस्तये मम् एहं सो मुञ्चतं।
या वामिन्द्रा वरुणा सहस्या तनूस्तये मम् एहं सो मुञ्चतं।
या वामिन्द्रा वरुणा रक्ष्मस्या तनूस्तये मम् एहं सो मुञ्चतं।
या वामिन्द्रा वरुणा तेजस्या तनूस्तये मम् एहं सो मुञ्चतं।
यो वामिन्द्रा वरुणा वग्नौ स्नामस्तं वामे तेना वयजे।
यो वामिन्द्रा वरुणा द्विपाथ्सु प्रुषु स्नामस्तं वामे तेना
वयजे।
यो वामिन्द्रा वरुणा चतुष्पाथ्सु प्रुषु स्नामस्तं वामे तेना
वयजे।
यो वामिन्द्रा वरुणा चतुष्पाथ्सु प्रुषु स्नामस्तं वामे तेना

यो वामिन्द्रा वरुणा गोष्ठे स्नामस्तं वामे तेना वयजे।
यो वामिन्द्रा वरुणा गृहेषु स्नामस्तं वामे तेना वयजे।
यो वामिन्द्रा वरुणाऽपस् स्नामस्तं वामे तेना वयजे।
यो वामिन्द्रा वरुणौषधीषु स्नामस्तं वामे तेना वयजे।
यो वामिन्द्रा वरुणौषधीषु स्नामस्तं वामे तेना वयजे।
यो वामिन्द्रा वरुणा वनस्पतिषु स्नामस्तं वामे तेना वयजे॥
(18A) (7A)

1.8 *शास्तृ सूक्तं (आप्यं*)

ा अग्ने यशस्विन्. यशसे ममर्पयेन्द्रावती मपचिती मिहावह ।
अयं मूर्द्धा परमेष्ठी सुवर्चा –स्समानाना मृत्तम श्लोको अस्तु ।
भद्रं पश्यन्त उपसेदुरग्रे तपो दीक्षा मृषय स्सुवर्विदः ।
ततः क्षत्रं बलमोजश्च जातं तदस्मै देवा अभिसन्न –मन्तु ।
थाता विधाता परमोत सन्दृक् प्रजापितः परमेष्ठी विराजा ।
स्तोमा –श्चन्दा ्सि निविदोम आहुरेतस्मै राष्ट्रमभि –सन्नमाम ।
अभ्यावर्त्तद्ध्व –मुपमेत साकम्य ् शास्ता –ऽधिपतिर्वी अस्तु ।

अस्य विज्ञानमनुस्य ्-रभद्ध्वमिमं पश्चादनु जीवाथ सर्वे ॥ 19 (8)

1.9 *राष्ट्रभृत (अनुषङ्ग)*

TS 3.4.7.1, for para No. 20

ऋताषाड् ऋतधामाऽग्निर्-गन्धर्वस्स-इदं ब्रह्म क्षत्रं पातु तस्मै स्वाहा । तस्यौषधयोऽफ्सरस ऊर्जो नाम ता इदं ब्रह्म क्षत्रं पान्तु ताभ्य स्स्वाहा ॥ स्टितो विश्वसामा सूर्यो गन्धर्वस्स इदं ब्रह्म क्षत्रं पातु तस्मै स्वाहा । तस्य मरीचयोऽफ्सरसं आयुवो नाम ता इदं ब्रह्मं क्षत्रं पान्तु ताभ्य स्स्वाहा ॥ सुषुम्नस्सूर्य-रिमश्चन्द्रमा गन्धर्वस्स इदं ब्रह्म क्षत्रं पातु तस्मै स्वाहा । तस्य नक्षत्राण्य उपसरसो बेकुरयो नाम ता इदं ब्रह्म क्षत्रं पान्तु ताभ्य स्स्वाहा ॥ भुज्युस्सुपर्णो यज्ञो गन्धर्वस्स इदं ब्रह्मं क्षत्रं पातु तस्मै स्वाहा । तस्य दक्षिणा अफ्सरसं स्तवा नाम ता इदं ब्रह्म क्षत्रं पान्तु ताभ्य स्स्वाहा ॥

प्रजापतिर्-विश्वकर्मा मनो गन्धर्वस्स इदं ब्रह्म क्षत्रं पातु तस्मै स्वाहा । तस्यर्ख् सामान्य-उपसरसो वह्नयो नाम ता इदं ब्रह्म क्षत्रं पान्तु ताभ्य स्स्वाहा ॥ इषिरो विश्वव्यचा वातो गन्धर्वस्स इदं ब्रह्म क्षत्रं पातु तस्मै स्वाहा । तस्यापो-ऽफ्सरसो मुदा नाम ता इदं ब्रह्म क्षत्रं पान्तु ताभ्य स्स्वाहा ॥ भुवनस्य पते यस्यत उपरि गृहा इह च । स नो रास्वाज्यानि ए रायस्पोष ए सुवीर्य ए सम् वथ्सरीणा ७ स्वस्ति । स्वाहा ॥ परमेष्ठ्यधिपतिर्-मृत्युर् गन्धर्वस्स इदं ब्रह्म क्षत्रं पातु तस्मै स्वाहा । तस्य विश्वमफ्सरसो भुवो नाम ता इदं ब्रह्म क्षत्रं पान्तु ताभ्य स्स्वाहा ॥

सुक्षिथि-स्सुभूतिर्-भद्रकृथ् सुवर्वान् पर्जन्यो गन्धर्वस्स इदं ब्रह्म क्षत्रं पातु तस्मै स्वाहा । तस्य विध्युतो-ऽफ्सरसो रुचो नाम ता इदं ब्रह्म क्षत्रं पान्तु ताभ्य स्स्वाहा ॥ दूरे हैतिर मृडयो मृत्युर् गन्धर्वस्स इदं ब्रह्म क्षूत्रं पातु तस्मै स्वाहा । तस्य प्रजा अफ्सरसो भीरुवो नाम ता इदं ब्रह्म क्षत्रं पान्तु ताभ्य स्स्वाहा ॥ चारुः कृपण काशी कामो गन्धर्वस्स इदं ब्रह्म क्षत्रं पातु तस्मै स्वाहा । तस्याधयो उपसरसं ३३ो। चयन्तिर् नाम ता इदं ब्रह्म क्षत्रं पान्तु ताभ्य स्स्वाहा ॥ स नो भुवनस्यपते यस्यत उपरि गृहा इह च। उरु ब्रह्मणेऽस्मै क्षत्राय महि शर्म यच्छ स्वाहा ॥ (20A) (9A)

1.10 <u>सर्प सूक्तं</u> <u>TS 4.2.8.3 for para No. 21</u>

नमो अस्तु सर्पेभ्यो ये के च पृथिवी मनु ।

ये अन्तरिक्षे ये दिवि तेभ्य स्सर्पेभ्यो नमः ।

येऽदो रोचने दिवो ये वा सूर्यस्य रिमषु ।

येषामफ्सु सदः कृतं तेभ्य स्सर्पेभ्यो नमः ।

या इषवो यातु धानानां ये वा वनस्पती ए रनु ।

ये वाऽवटेषु शेरते तेभ्य स्सर्पेभ्यो नमः ॥ 21 (10)

1.11 <u>पंचचोडाः (अनुषङ्गं)</u>

TS 4.4.3.1 for para No. 22

अयं पुरो हरिकेश स्सूर्यरिश्म-स्तस्य रथगृथ्सश्च रथौजाश्च सेनानि ग्रामण्यौ पुञ्जिकस्थला च कृतस्थला चाफ्सरसौ यातुधाना हेती रक्षा एसि प्रहेतिस्तेभ्यो नमस्ते नो मृडयन्तुते यं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं वो जंभे दधामि॥ अयं दक्षिणा विश्वकर्मा तस्य रथस्वनश्च रथे चित्रश्च सेनानि ग्रामण्यौ मेनका च सहजन्या चाफ्सरसौ दङ्ष्णवः प्रावो हेतिः पौरुषेयो वधः प्रहेतिस्तेभ्यो नमस्ते नो मृडयन्तु ते यं द्विष्मो यश्च नो देष्टि तं वो जंभे दधामि॥

अयं पश्चाद्-विश्व व्यचा-स्तस्य रथप्रोतश्चा-समरथश्च
सेनानि ग्रामण्यौ प्रम्लोचन्तीचा नुम्लोचन्ती-चाफ्सरसौ सूर्पा
हेतिर् व्याघ्राः प्रहेतिस्तेभ्यो नमस्ते नो मृडयन्तु तेयं द्विष्मो

यश्च नो द्वेष्टि तं वो जंभे द्यामि॥

अय-मुत्तराथ् सम्ँयद्वस्पुस्तस्य सेनजिच्च सुषेणश्च सेनानि ग्रामण्यौ विश्वाचीच घृताचीचा-पस्तरसा वापो हेतिर् वातः प्रहेतिस्तेभ्यो नमस्ते नो मृडयन्तु ते यं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं वो जंभे दथामि॥

अयमुपर्यर् वाग्वसुस्तस्य तार्क्य्-श्चारिष्ट-नेमिश्च सेनानि

ग्रामण्या वुर्वशी च पूर्वचित्ति-श्राफ्सरसौ विद्युद्धेतिर-वस्पूर्जन् प्रहेतिस्तेभ्यो नमस्ते नो मृडयन्तु ते यं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं वो जंभे दधामि ॥ 22A(11A)

1.12 *अप्रतिरथ:*

TS 4.6.4.1, for para No. 23 to 27 आशुः शिशानो वृषभो न युध्मो घनाघनः क्षोभण-श्रर्षणीनां। संक्रन्दनोऽनिमिष एक वीरञ्जात ए सेना अजयथ्साकमिन्द्रः। संक्रन्दनेना निमिषेण जिष्णुना युत्कारेण दुश्यवनेन धृष्णुना । तदिन्द्रेण जयत तथ् सहध्वं उँयुधो नर इषु हस्तेन वृष्णा । स इषुहस्तैः स निषंगिभिविशी स७ स्रष्टा स युध इन्द्रो गणेन । स एसृष्टजिथ् सोमपा बाहु शर्ध्यूद्र्ध्व धन्वा प्रतिहिताभिरस्ता । बृहस्पते परिदीया रथेन रक्षोहा उमित्रा ं अप बाधमानः ॥ 23 प्रभंजन्थ् सेनाः प्रमृणो युधा जयन्नस्माकं-मेध्यविता रथानां । गोत्रभिदं गोविदं वज्रबाहुं जयन्तमज्म प्रमृणन्त-मोजसा। इम् संजाता अनुवीर-यध्व मिन्द्रं सखायोऽनु स् रभध्वं।

बलविज्ञायः स्थिविरः प्रवीर-स्सहस्वान्. वाजी सहमान उग्रः । अभिवीरो अभिसत्वा सहोजा जैत्रमिन्द्र रथमातिष्ठ गोवित् ॥ 24 अभिगोत्राणि सहसा गाहमानोऽदायो वीर३शतमन्युरिन्द्रः । दुश्चवनः पृतनाषाडं युध्यो-स्माक एं सेना अवतु प्रयुथ्सु । इन्द्र आसां-नेता बृहस्पतिर् दक्षिणा यज्ञः पुर एतु सोमः। देवसेनानां-मभिभञ्जतीनां जयन्तीनां मरुतो यन्त्वग्रे । इन्द्रस्य वृष्णो वरुणस्य राज्ञ आदित्यानां मरुता 🗸 रार्ख उग्रं। महामनसां भुवनच्यवानां घोषों देवानां जयता मुदस्थात्। अस्माक-मिन्द्र-स्समृतेषु ध्वजेष्वस्माकं या इषवस्ता जयन्तु ॥ 25 अस्माकं वीरा उत्तरे भवन्त्वस्मानु देवा अवता हवेषु । उद्धर्.षय मघव-न्नायुधा-न्युथ्सत्वनां मामकानां महा एसि । उद्वृत्रहन्-वाजिनां वाजिनान्युद्रथानां जयतामेतु घोषः। उपप्रेत जयता नरःस्थिरा वस्सन्तु बाहवः ।

। । इन्द्रो वः शर्म यच्छ त्वना-धृष्या यथासथ । अवसृष्टा परापत शख्ये ब्रह्म स्थिता ॥ 26

गच्छामित्रान् प्रविश मैषां कञ्चनोच्छिषः ।

मर्माणि ते वर्मभिश्छादयामि सोमस्त्वा राजा ऽमृतेनाभि-वस्तां ।

उरोर्वरीयो वरिवस्ते अस्तु जयन्तं त्वामनु मदन्तु देवाः ।

यत्र बाणा-स्संपतन्ति कुमारा विशिखा इव ।

इन्द्रो नस्तत्र वृत्रहा विश्वाहा शर्म यच्छतु ॥ 27 (12)

1.13 <u>चमकं तृतीय अनुवाकः</u>

सम्विच्च मे ज्ञात्रं च मे - । । । । । सूश्च मे प्रसूश्च मे सीरं च मे लयश्च म ऋतं च मेऽमृतं च मे ऽयक्ष्मं च मेऽनामयच्च मे

ा
जीवातुश्च मे दीर्घायुत्वं च मेऽनिमत्रं च मेऽभयं च मे

सुगं च मे शयनं च मे सूषा च मे सुदिनं च मे ॥ 29 (13)

1.14 <u>विहव्यम्</u>

TS 4.7.14.1 to TS 4.7.14.4 for para 30 to 33

ममान्ते वर्चो विहवेष्वस्तु वयं त्वेन्धांना स्तन्वं पुषेम ।

महां नमन्तां प्रदिशश्चतस्त स्त्वया—ऽद्ध्यक्षेण पृतना जयेम ।

मम देवा विहवे सन्तु सर्व इन्द्रावन्तो मरुतो विष्णुरिगः ।

ममान्तिरक्ष मुरु गोपमस्तु महां वातः पवतां कामे अस्मिन्न् ।

मिय देवा द्रविण मायजन्तां मय्या शीरस्तु मिय देवहूितः ॥ 30

दैव्या होतारा वनिषन्त पूर्वे ऽरिष्टा-स्स्याम तनुवा सुवीराः।
मह्यं यजन्तु मम् यानि हव्याऽऽकूति स्सत्या मनसो मे अस्तु।
एनो मानिगां कतमच्च नाहं विश्वे देवासो अधिवोच ता मे।
देवीष्षडुर् वीरुरुणः कृणोत विश्वे देवास इह वीरयद्ध्वं।

॥
माहास्मिहि प्रजया मा तनूभिर् मारधाम द्विषते सोमराजन्न्।

अग्निर्मन्युं प्रतिनुदन् पुरस्ता-ददंब्धो गोपाः परिपाहि नस्त्वं ॥ 31 प्रत्यञ्चो यन्तु निगुतः पुनस्ते ऽमैषां चित्तं प्रबुधा विनेशत् । धाता धातृणां भुवनस्य यस्पतिर् देव एं सवितारमभि मातिषाहं। इमं यज्ञ मिश्वनोभा बृहस्पतिर् देवाः पान्तु यजमानन् न्यर्त्थात् । उरुव्यचा नो महिष इशर्मय ् सदस्मिन्. हवे पुरुहूतः पुरुक्षु । स नः प्रजायै हर्यश्व मृडयेन्द्र मा नो रीरिषो मा परादाः ॥ 32 ये न स्सपता अपते भवन्तिनद्रा-ग्निभ्या मवं बाधामहे तान्। वसवो रुद्रा आदित्या उपरि स्पृशं मोग्रं-चेत्तारमधि राजमक्रन्न । अर्वाञ्च मिन्द्रं ममुतो हवामहे यो गोजिद्-धन-जिदश्य-जिद्यः। इमन्नों यज्ञं विहवे जुषस्वास्य कुर्मी हरिवो मेदिनं त्वा ॥ 33 (14)

1.15 <u>मृगार:</u>

स्तौम्यग्निं नाथितो जोहवीमि स नो मुञ्चत्व ए हसः। इन्द्रस्य मन्ये प्रथमस्य प्रचेतसो वृत्रघ्नः स्तोमा उपमा मुपागुः । यो दाशुषः सुकृतो हवमुप गन्ता स नो मुञ्चत्व ए हंसः ॥ 34 य स्संग्रामं नयति संवाशी युधे यः पुष्टानि संस्मृजति त्रयाणि । स्तौमीन्द्रं नाथितो जोहवीमि स नो मुञ्चत्व ए हसः। मन्वेवां मित्रावरुणा तस्य वित्त ए सत्यौजसा दृ एहणा यं नुदेथे। या राजान एं सरथं वाथ उग्रा ता नो मुञ्चत मागसः। यो वा ए रथ ऋजुरिभः सत्यधर्मा मिथु-श्चरन्त-मुपयाति दूषयन् ॥ 35 स्तौमि मित्रावरुणा नाथितो जोहवीमि तौ नो मुञ्चत मागसः। वायो-स्सवितुर् विदथानि मन्महे यावात्मन्-वद्बिभृतो यौ च रक्षतः। यौ विश्वस्य परिभू बभूवतुस्तौ नो मुञ्चत मागसः। उपश्रेष्ठान आशिषो देवयोधीमें अस्थिरत्र् । स्तौमि वायु ए सवितारं नाथितो जोहवीमि तौ नो मुञ्चत मागसः। रथीतमौ रथीना मह ऊतये शुभंगिमष्ठौ सुयमे-भिरश्वैः ॥ 36 ्। ययोर्वां देवौ देवेष्व-निशित मोजस्तौ नो मुञ्चत मागसः। यदयातं वँहतु ए सूर्याया – स्त्रिचक्रेण सए सदमिच्छमानौ । स्तौमि देवा वश्विनौ नाथितो जोहवीमि तौ नो मुञ्चत मागसः। मरुतां मन्वे अधिनो ब्रुवन्तु प्रेमां वाचं विश्वामवन्तु विश्वे। आञ्जान्. हुवे सुयमानूतये ते नो मुञ्चन्त्वेनसः। । । तिग्ममायुधं वीडितण् सहस्वद्दिव्यण् शर्द्धः पृतनासु जिष्णु ॥ 37 स्तौमि देवान् मरुतो नाथितो जोहवीमि ते नो मुञ्चन्त्वेनसः। देवानां मन्वे अधि नो ब्रुवन्तु प्रेमां वाचं विश्वामवन्तु विश्वे। आञ्चन्. हुवे सुयमानूतये ते नो मुञ्चन्त्वेनसः । यदिदं माऽभिशोचित पौरुषेयेण दैव्येन। स्तौमि विश्वान् देवान् नाथितो जोहवीमि ते नो मुञ्चन्त्वेनसः।

```
अनुनोऽध्यानुमितर् यज्ञं देवेषु मन्यतां।
अग्निश्च हव्य वाहनो भवतां दाशुषे मयः।
अग्विदनुमते त्वं मन्यासै शंच नः कृधि।
क्रत्वे दक्षाय नो हिनु प्रण आयू ्षि तारिषः॥ 38a

वैश्वानरो न ऊत्या ऽऽप्रयातु परावतः। अग्विरुक्थेन वाहसा।
पृष्टो दिवि पृष्टो अग्वः पृथिव्यां पृष्टो विश्वा ओषधीरा–विवेश।
वैश्वानर स्सहसा पृष्टो अग्विस्सनो दिवा सरिषः पातु नक्तं॥ 38b
Expansion Ref. 38a in TS 3.3.11.3 & 38b inTS 1.5.11.1
```

ये अप्रथेता मितेभि रोजोभि र्ये प्रतिष्ठे अभवतां वसूनां।
स्तौमि द्यावापृथिवी नाथितो जोहवीमि ते नो मुञ्चतम् हसः।
उर्वी रोदसी वरिवः कृणोतं क्षेत्रस्य पत्नी अधिनो ब्रूयातं।
स्तौमि द्यावापृथिवी नाथितो जोहवीमि ते नो मुञ्चतम् हसः।
यते वयं पुरुषत्राय विष्ठा विद्वा स्रक्ष कृमा कच्च नागः॥ 39

कृधी स्वस्माण् अदितेरनागा व्येनाण्सि शिश्रथो विष्वगग्ने ।

्यथा ह तद् वसवो गौर्यं चित् पदिषिता ममुञ्चता यजत्राः ।

यथा ह तद् वसवो गौर्यं चित् पदिषिता ममुञ्चता यजत्राः ।

ा ।

एवा त्वमस्मत् प्रमुञ्चा व्य्र्हः प्रातार्यग्ने प्रतरान्न आयुः ॥ 40 (15)

1.16 सर्पाहृती मन्त्रा: (अनुषङ्गं)

TS 5.5.10.1 to TS 5.5.10.3, for para 41

ओजस्विनी नामासि दक्षिणा दिक्तस्यास्त इन्द्रोऽधिपतिः पृदाकू रिक्षिता यश्चाधिपतिर् यश्च गोप्ता ताभ्यां नमस्तौ नो मृडयतां ते यं द्विष्मो यश्चनो द्वेष्टि तं वां जंभे दधामि।

प्राची नामासि प्रतीची दिक्तस्यास्ते सोमोऽधिपति स्स्वजो । । । । रिक्षिता यश्चाधिपतिर् यश्च गोप्ता ताभ्यां नमस्तौ नो मृडयतां ते यं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं वां जंभे दधामि ।

अवस्थावा नामा-स्युदींची दिक्तस्यास्ते वरुणोऽधिपति-स्तिरश्च राजी रक्षिता यश्चाधिपतिर्-यश्च गोप्ता ताभ्यां नमस्तौ नो मृडयतां ते यं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं वां जंभे दधामि। अधिपत्नी नामांसि बृहती दिक्तस्यास्ते बृहस्पति-रधिपतिः श्चित्रो रक्षिता यश्चाधिपतिर् यश्च गोप्ता ताभ्यां नमस्तौ नो मृडयतां ते यं द्विष्मो यश्चं नो द्वेष्टि तं वां जंभे दधामि। विश्वानी नामासीयं दिक्तस्यास्ते यमोऽधिपतिः कल्माषं ग्रीवो रक्षिता यश्चाधिपतिर् यश्च गोप्ता ताभ्यां नमस्तौ नो मृडयतां ते यं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तंँवां जंभे दधामि ॥ 41A (16A)

1.17 गन्धर्वाहृतीः (अनुषङ्गं)

TS 5.5.10.4 to TS 5.5.10.5, for para 42

हेतयो नामस्थ तेषां वः पुरो गृहा अग्निर्व इषव-स्सिलिलो नाम तेभ्यो वो नमस्ते नो मृडयत ते यं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं वो जंभे दधामि।

। ॥ । निलिंपा नामस्थ तेषां ँवो दक्षिणा गृहाः पितरो व इषव– स्सगरो वात नामं तेभ्यो वो नमस्ते नो मृडयत ते यं द्विष्मो । यश्च नो द्वेष्टि तं वो जंभे दधामि।

अवस्था वा नो नामस्थ तेषां व उत्तराद् गृहा आपो व इषव
-- ।
स्समुद्रो वात नामं तेभ्यो वो नमस्ते नो मृडयत ते
यं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं वो जंभे दथामि।

अधिपतयो नामस्थ तेषां व उपिर गृहा वर्षं व इष् वोऽवस्वान् वात नामं तेभ्यो वो नमस्ते नो मृडयत ते यं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं वो जंभे दधामि।

क्रव्या नामस्थ पार्त्थिवा—स्तेषां व इह गृहा अन्नं व इष्वो निमिषो वात नामं तेभ्यो वो नमस्ते नो मृडयत ते

यं द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तं ँवो जंभे दधामि ॥ 42A (17A)

1.18 <u>अज्यानि मन्त्राः</u>

TS 5.7.2.3 to TS 5.7.2.5, for para 43 रातायुधाय रातवीर्याय रातोतये उभिमातिषाहे । रातं यो न रशरदो अजीता-निन्द्रो नेषदति दुरितानि विश्वा । ये चत्वारः पथयो देवयाना अन्तरा द्यावापृथिवी वियन्ति । तेषां यो अज्यानि मजीति मावहात्तस्मै नो देवाः परिदत्तेह सर्वे । ग्रीष्मो हंमन्त उत नो वसन्त इशरद् वर्.षा स्सुवितन्नो अस्तु । तेषा-मृतूना 💇 शतशारदाना-न्निवात एषामभये स्याम । इदुवथ्सराय परिवथ्सराय सम्वथ्सराय कृणुता बृहन्नमः । तेषां वय ए सुमतौ यज्ञियानां ज्योगजीता अहता स्स्याम । भद्रान्नः श्रेय स्समनैष्ट देवा स्त्वयाऽवसेन समशी महित्वा। सनोमयो भूः पितो आविशस्व शंतोकायं तनुवे स्योनः ॥ 43 (18) TS 7.3.12.1, for para No. 44 भूतं भव्यं भविष्यद् वषट् थ्स्वाहा , नम ऋख् साम-यजुर् वषट् थस्वाहा , नमो गायत्री त्रिष्टुप् जगती वषट् थ्स्वाहा,

```
नमः पृथिव्यन्तरिक्षं द्यौर् वषट् थ्स्वाहा ,
नमो ऽग्निर्वायु-स्सूर्यो वषट् थ्स्वाहा ,
नमः प्राणो-व्यानो-ऽपानो वषट् थ्स्वाहा ,
नमोऽन्नं कृषिर् वृष्टिर् वषट् थ्स्वाहा ,
नमः पिता पुत्रः पौत्रो वषट् थ्स्वाहा ,
नमो भूर्भुवस्सुव विषट् थ्स्वाहा नमः ॥ 44 (19)
1.19 अथर्वशीर्षं
TB 1.5.8.1 to TB 1.5.8.3, for para 45, 46, 47
इन्द्रो दधीचो अस्तभिः । वृत्राण्य प्रतिष्कुतः । जघान नवतीर्नव ।
इच्छन्न-श्वस्य यच्छिरः । पर्वतेष्वपश्रितं । तद्विदच्छर्यणावति ।
। । । । । अद्राह गोरमन्वत । नाम त्वष्टुर-पीच्यं । इत्था चन्द्रमसो गृहे ।
इन्द्रमिद् गाथिनों बृहत् ॥ 45
इन्द्रं मर्केभि रर्किणः । इन्द्रं वाणीरनूषत । इन्द्रं इद्धर्यो स्सचा ।
। । ॥
सं मिश्ल आवचो युजा।
इन्द्रो वजी हिरण्ययः। इन्द्रो दीर्घाय चक्षसे ।
```

आसूर्य ्रे रोहयद् दिवि । वि गोभिरद्रिमैरयत् ।
इन्द्र वाजेषु नो अव । सहस्र प्रधनेषु च ॥ 46

उग्र उग्राभि—रूतिभिः । तिमन्द्रं वा जयामिस ।
महे वृत्राय हन्तवे । स वृषा वृषभो—भुवत् ।
इन्द्र स्सदा मने कृतः । ओजिष्ठ स्सबले हितः ।

ह्युम्नी २लोकी स सौम्यः । गिरा वज्रो न संभृतः ।
सबलो अनपच्युतः । ववक्षु रुग्रो अस्तृतः ॥ 47 (20)

1.20 <u>प्रत्यंगिरस:</u>

तन् मृत्युर् निर्.ऋत्या सम् विदानः । पुरा दिष्टा दाहुं ती रस्यहन्तु । यातु धाना निर्ऋति रादुरक्षः । ते अस्यघ्नं त्वनृतेन सत्यं । इन्द्रेषिता आज्यमस्य मथ्नन्तु । मातथ् समृद्धि यदसौ करोति । हन्मितेऽहं कृत ए हिवः । यो मे घोरमची कृतः । अपाञ्चौ त उभौ बाहू । अपनह्याम्यास्यं ॥ 49 अपनह्यामिते बाह्र । अप नह्याम्यास्यं । अग्नेर् देवस्य ब्रह्मणा । सर्वं ते ऽवधिष्ङ् कृतं । पुराऽमुष्यं वषट् कारात् । यज्ञं देवेषुं नस्कृधि । स्विष्ट-मस्माकं भूयात् । माऽस्मान् प्रापन्नरातयः । अन्तिद्रे सतो अग्ने । भ्रातृव्यस्या भिदासतः । वषट् कारेण वजेण । कृत्या एं हन्मि कृतामहं । यो मा नक्तं दिवां सायं । प्रात-श्राह्नों निपीयति । अद्या-तिमन्द्र वजेण । भ्रातृव्यं पादयामसि ॥ 50 (21)

T.B.2.5.1.1 to T.B.2.5.1.3, for para 51 to 53 प्राणो रक्षति विश्वमेजत् । इयो भूत्वा बहुधा बहूनि । स इथ् सर्वं ँव्यानशे । यो देवो देवेषु विभूरन्तः । । । । । । अवृद्वात् क्षेत्रियद्ध्वगद् वृषा । तमित् प्राणं मनसोप शिक्षत । अग्रं देवाना-मिदमत्तु नो हिवः । मनसिश्च-तेदं । भूतं भव्यं च गुप्यते । तिद्धि देवेष्व-ग्रियं ॥ 51 आन एतु पुरश्चरं । सह देवै-रिमर्ः हवं । मनः श्रेयसि श्रेयसि । कर्मन्. यज्ञपतिं दधत् । जुषतां मे वागिद्ण हिवः । विराड् देवी पुरोहिता । हव्यवाडन-पायिनी । यया रूपाणि बहुधा वदन्ति । । । । । । । । । । । पेशांंंंंंंंंसि देवाः परमे जिनत्रे । सा नो विराडनप स्फुरन्ती ॥ 52 वाग्देवी जुषता मिद्ध हिवः । चक्षुर् देवानां ज्योतिरमृते न्यकं । । । । । । अस्य विज्ञानाय बहुधा निधीयते । तस्य सुम्न-मशीमहि । मा नो हासीद् विचक्षणं । आयुरिन्नः प्रतीर्यतां ।

अनन्धा-श्रक्षुषा वयं । जीवा ज्योति-रशीमहि । सुवर् ज्योति-रुतामृतं । श्रोत्रेण भद्र मुत-शृंण्वन्ति सत्यं । श्रोत्रेण वाचं बहुधोद्यमानां । श्रोत्रेण मोदश्च महश्च श्रूयते । श्रोत्रेण सर्वा दिश आशृंणोमि । येन प्राच्या उत दक्षिणा । प्रतीच्यै दिशः शृण्वन्त्युत्तरात् । तदिच्छ्रोत्रं बहुधोद्यमानं । अरान्न नेमिः परिसर्वं बभूव ॥ 53 (22) T.B.2.7.7.1 to T.B.2.7.7.7, for para 54 to 60 सि एहे व्याघ्र उत या पृदांकौ । त्विषि – रग्नौ ब्राह्मणे सूर्येया । इन्द्रं या देवी सुभगा जजान । सा न आगन् वर्चसा सम्वदाना । या राजन्ये दुन्दु-भावायतायां । अश्वस्य क्रंद्ये पुरुषस्य मायौ । इन्द्रं या देवी सुभगा जजान । सा न आगन् वर्चसा सम्वदाना । या हस्तिनि द्वीपिनि या हिरण्ये । त्विषि-रश्चेषु पुरुषेषु गोषु ॥ 54 इन्द्रं या देवी सुभगा जजान । सा न आगन् वर्चसा सम्विदाना । रथे अक्षेषु वृषभस्य वाजे । वाते पर्जन्ये वरुणस्य शुष्मे । इन्द्रं या देवी सुभगा जजान । सा न आगन् वर्चसा सम्विदाना ।

```
राडंसि विराडंसि । सम्राडंसि स्वराडंसि ।
इन्द्राय त्वा तेजस्वते तेजस्वन्त अर्थणामि ।
इन्द्राय त्वौजस्वत ओजस्वन्त श्रीणामि ॥ 55
इन्द्राय त्वा पयस्वते पयस्वन्त अर्थाणामि ।
इन्द्राय त्वाऽऽयुष्मत आयुष्मन्त्र श्रीणामि ।
तेजोऽसि । तत्ते प्रयच्छामि । तेजस्वदस्तु मे मुखं ।
तेजस्वच्छिरो अस्तु मे । तेजस्वान्. विश्वतः प्रत्यङ् ।
तेजसा सं पिपृग्धिमा । ओजोऽसि । तत्ते प्रयच्छामि ॥ 56
ओजस्वदस्तु मे मुखं। ओजस्वच्छिरो अस्तु मे।
ओजस्वान्. विश्वतः प्रत्यङ् । ओजसा संपिपृग्धि मा । पयोऽसि ।
तत्ते प्रयच्छामि । पयस्वदस्तु मे मुखं । पयस्वच्छिरो अस्तु मे ।
पयस्वान्. विश्वतः प्रत्यङ् । पयसा संपिपृग्धि मा ॥ 57
आयुरिस । तत्ते प्रयच्छामि । आयुष्मदस्तु मे मुखं ।
अयुष्मच्छिरो अस्तु मे । आयुष्मान्. विश्वतः प्रत्यङ् ।
आयुषा संपिपृग्धि मा । इम मग्न आयुषे वर्चसे कृधि ।
```

```
प्रियण् रेतो वरुण सोम राजन्न् । मा ते वास्मा अदिते शर्म यच्छ ।
विश्वे देवा जरदष्टिर् यथाऽसत् ॥ 58
अायुरिस विश्वायुरिस । सर्वायुरिस सर्वमायुरिस ।
यतो वातो मनोजवाः । यतः क्षरन्ति सिन्धवः ।
ा। ।
तासां त्वा सर्वासाण् रुचा । अभिषिञ्चामि वर्चसा ।
समुद्र इवासि गह्मना । सोम इवास्यदाभ्यः ।
। । ।
अग्निरिव विश्वतः प्रत्यङ् । सूर्य इव ज्योतिषा विभूः ॥ 59
अपां यो द्रवणे रसः । तमहमस्मा आमुष्यायणाय ।
तेजसे ब्रह्मवर्चसाय गृह्णामि । अपां य ऊर्मी रसः ।
तमहमस्मा आमुष्यायणाय । ओजसे वीर्याय गृह्णामि ।
अपां यो मद्ध्यतो रसः । तमहमस्मा आमुष्यायणाय ।
पुष्टै प्रजननाय गृह्णामि । अपां यो यज्ञियो रसः ।
। । । । ।
तमहमस्मा आमुष्यायणाय । आयुषे दीर्घायुत्वाय गृह्णामि ॥ 60 (23)
```

1.21 <u>अन्न सूक्त</u>्रं

T.B.2.8.8.1 to T.B.2.8.8.4, for para 61 to 63 अहमस्मि प्रथमजा ऋतस्य । पूर्वं देवेभ्यो अमृतस्य नाभिः । यो मा ददाति स इ देव मा वाः । अहमन्न मन्न मदन्तमि । पूर्व-मग्नेरिप दहत्यन्नं । यत्तौ हासाते अहमुत्तरेषु । व्यात्तमस्य पञ्चनस्सुजंभं । पञ्चन्ति धीराः प्रचरन्ति पाकाः । ॥ । जहाम्यन्यं न जहाम्यन्यं । अहमन्नं वैशमिच्चरामि ॥ 61 समानमर्थं पर्येमि भुंजत् । को मा मन्नं मनुष्यो दयेत । पराके अन्नं निहितं लोक एतत् । विश्वैर् देवैः पितृभिर् गुप्तमन्नं । यदद्यते लुप्यते यत् परोप्यते । शत-तमीसा तनूर्मे बभूव । महान्तौ चरू संकृद् दुग्धेन पप्रौ। दिवञ्च पृश्चिम पृथिवीं च साकं। तथ्सं-पिबन्तो निमनन्ति वेधसः। नैतद्भयो भवति नो कनीयः ॥ 62 ा । । । । । । । । । । अन्नं प्राणमन्न मपान–माहुः । अन्नं मृत्युं तमु जीवातु माहुः ।

अन्नं ब्रह्माणी जरसं वदन्ति । अन्नमाहुः प्रजननं प्रजानां ।

मोघ-मन्नं विन्दते अप्रचेताः । सत्यं ब्रवीमि वध इथ्स तस्य ।
नार्यमणं पुष्यिति नो सखायं । केवलाघो भवित केवलादी ।
अहं मेघ स्स्तनयन् वर्षत्रिस्म । मामदन्त्य-हमद्म्यन्यान् ॥
अहं सदमृतो भवामि । मदादित्या अधि सर्वे तपन्ति । 63

1.22 <u>वाख् सूक्तं</u>

T.B.2.8.8.4 for Para 64

देवीं वाचमजनयन्त देवाः । तां विश्वरूपाः पश्चो वदन्ति ।

सा नो मन्द्रेष मूर्जं दुहाना । धेनुर्वागस्मा—नुपसुष्टुतैतु । 64a

यद् वाग्वदन्त्य विचेतनानि । राष्ट्री देवानां निषसाद मन्द्रा ।

चतस्र ऊर्जं दुदुहे पयां ्सि । क्वस्वि दस्याः प्रमं जगाम ॥

64b

The expansion 64a appearing in TB.2.4.6.10

The expansion 64b appearing in TB.2.4.6.11

TB 2.8.8.4 to TB 2.8.8.5 for Para 65,66

वाचीमा विश्वा भुवना-न्यर्पिता । सा नो हवं जुषता-मिन्द्रं पत्नी । वागक्षरं प्रथमजा ऋतस्य । वेदानां माता-ऽमृतस्य नाभिः ॥ 65

सा नो जुषाणोप यज्ञ मागात्। अवन्ती देवी सुहवा मे अस्तु।
या मृषयो मन्त्र कृतो मनीषिणः। अन्वैच्छन् देवा-स्तपसा श्रमेण।
तां देवीं वाच ए हिविषा यजामहे। सा नो दधातु सुकृतस्य लोके।
चत्वारि वाक् परिमिता पदानि। तानि विदुर् ब्राह्मणा ये मनीषिणः।
गृहा त्रीणि निहिता नेङगयन्ति। तुरीयं वाचो मनुष्या वदन्ति॥ 66

1.23 <u>श्रद्धा सूक्तं</u>

TB 2.8.8.5 to TB 2.8.8.8 for Para 67,68, 69a

श्रद्धयाऽग्नि स्समिध्यते । श्रद्धयां विन्दते हृविः । श्रद्धां भगस्य मूर्धनि । वचसा वेदयामसि । प्रिय७ श्रद्धे ददतः । प्रिय७ श्रद्धे दिदासतः । प्रियं भोजेषु यज्वसु । इदं म उदितं कृधि । यथा देवा असुरेषु । श्रद्धा मुग्नेषु चिक्ररे ॥ 67 एवं भोजेषु यज्वसु । अस्माक – मुदितं कृधि । श्रद्धां देवा यजमानाः । वायु – गोपा उपासते ।

श्रद्धा ए हृदय्यया – ऽऽकूत्या । श्रद्धया हृयते हिवः । श्रद्धां प्रातर्. हवामहे । श्रद्धां मद्ध्यन्दिनं परि । श्रद्धाण् सूर्यस्य निमुचि । श्रद्धे श्रद्धापये हमा ॥ 68 श्रद्धा देवान-धिवस्ते । श्रद्धा विश्व मिदं जगत् । श्रद्धां कामस्य मातरं । हविषा वर्द्धयामसि । **69**a 1.24 ब्रह्म सूक्त TB 2.8.8.10 to TB 2.8.8.11 for Para 69b to 71 ब्रह्मजज्ञानं प्रथमं पुरस्तात् । विसीमत-स्सुरुचो वेन आवः । स बुद्ध्निया उपमा अस्य विष्ठाः । सतश्च योनि-मसतश्च विवः ॥ पिता-विराजा मुषभो-रयीणां । अन्तरिक्षं विश्वरूप आविवेश ॥ 69b तमकैरभ्यर्च्चन्ति वथ्सं । ब्रह्म सन्तं ब्रह्मणा वर्द्धयन्तः ॥ ब्रह्म देवानजनयत् । ब्रह्म विश्वमिदं जगत् ॥ ब्रह्मणः क्षत्रं निर्मितं । ब्रह्मं ब्राह्मण आत्मना ॥ अन्तरस्मि-न्निमे लोकाः । अन्त र्विश्वमिदं जगत् । ब्रह्मैव भूतानां ज्येष्ठं।

तेन कोऽर्.हति स्पर्छितु ॥ 70

बहां देवा-स्त्रयस्त्रिण्शत् । ब्रह्म-न्निन्द्र प्रजापती ।

बहान्.ह विश्वा भूतानि । नावी वान्त-स्समाहिता ॥

चतस्र आशाः प्रचरन्त्व-ग्नयः । इमन्नो यज्ञन्नयतु प्रजानन्न् ।

घृतं पिन्वन्न जरण् सुवीरं । ब्रह्म समिद् भवत्याहुतीनां ॥ 71

1.25 <u>गो सूक्तं</u>

TB 2.8.8.11 to TB 2.8.8.11 for Para 72

आगावो अग्मन्नुत भद्र-मक्रन्न् । सीदन्तु गोष्ठे-रणयन्त्वस्मे ॥
प्रजावतीः पुरु रूपा इह स्युः । इन्द्राय पूर्वी रुषसो दुहानाः ।
इन्द्रो यज्वने पृणते च शिक्षति । उपेद्दति न स्वं मुषायति ।
भूयो भूयो रियमिदस्य वर्द्धयन्न् । अभिन्ने खिल्ले निदधाति देवयुं ।

TB 2.8.8.12 for Para 73 to 74

गावो भगो गाव इन्द्रों मे अच्छात्। गाव स्सोमस्य प्रथमस्य भक्षः।
इमा या गाव – स्सजनास इन्द्रः। इच्छामी – ख्रुदा मनसा – चिदिन्द्रं।
यूयं गावो मेदयथा कृशि चित् कृणुथा सुप्रतीकं॥ 73

भद्रं गृहं कृणुथ भद्र वाचः। बृहद्दो वय उच्यते सभासुं।
प्रजावती स्सूयवस्र ् – रिशन्तीः। शुद्धा अप स्सुप्रपाणे पिबन्तीः।
माव स्तेन ईशत माघश्सः। परिवो हेती रुद्रस्य वृंज्यात्।

उपेद-मुप-पर्चनं । आसु गोषूपं पृच्यतां । उपर्.षभस्य रेतसि । । । । । उपेन्द्र तव वीर्ये ॥ 74 (24)

1.26 सूर्या चन्द्रमसा सूक्तं

TB 2.8.9.1 for Para 75 to 77

ता सूर्या चन्द्रमसा विश्व-भृत्तमा महत् । तेजो वसुमद्राजतो दिवि ।
सामात्माना चरत स्साम-चारिणा । ययोर्वृतं नममे जातु देवयोः ।
उभावन्तौ परियात अर्म्या । दिवो न र्ञ्मी स्तनुतो व्यर्णवे ।
उभा भुवन्ती भुवना कविक्रतू । सूर्या न चन्द्रा चरतो हतामती ।
पतीद्युमद् विश्व-विदा उभा दिवः ।
सूर्या उभा चन्द्रमसा विचक्षणा ॥ 75

```
अस्मे सूर्या चन्द्रमसा-ऽभिचक्षे ।

- ।

श्रद्धेक-मिन्द्र चरतो विचर्तुरं ॥ 76
```

पूर्वापरं चरतो माय यैतौ । शिशू क्रीडन्तौ परियातो अध्वरं ।
_____ । ___ । ___ । ___ । ___ ।
विश्वान्यन्यो भुवना ऽभिचष्टे । ऋतूनन्यो विदधज्जायते पुनः ।

हिरण्यवर्णाः शुचयः पावका यासु जातः कश्यपो यास्विन्द्रः।
अग्नियाँ गर्भं दिधरे विरूपास्ता न आपश्श्र स्योना भवन्तु ॥

यासा ् राजा वरुणो याति मध्ये सत्यानृते अवपश्यं जनानां ।

मधुश्चत-श्रुचयो याः पावकास्ता न आपश्श्र स्योना भवन्तु ॥

77a

गासां देवा दिवि कृण्वन्ति भक्षय्या अन्तरिक्षे बहुधा भवन्ति । गासां पृथिवीं पयसोन्दन्ति शुक्रास्ता न आप्रश्र स्योना भवन्तु ॥

र्श्विन मा चक्षुषा पश्यताप श्चितवया तनुवोप स्पृशत त्वचं मे ।

```
सर्वा अग्नी ए रफ्सुषदो हुवे वो मिय वर्चो बलुमो जो निधत ॥
```

```
आपो भद्रा घृतिमदाप आसु रग्नीषो मौ बिभ्रत्याप इताः ।
तीव्रो रसो मधुप्रचा-मरङ्गम आमा प्राणेन सहवर्च सागन्न् ।
आदित्पञ्चा म्युतवा ञृणोम्यामा घोषो गच्छति वाङ्न आसां ।
मन्ये भेजानो अमृतस्य तर्हि हिरण्यवर्णा अतृपं यदा वः । ७७० ह्रा ह्रा ह्रा ह्रा हर्षे व्यव्या कि ।

ह्रा ह्रा हर्षे व्यव्या स्थान विश्व हर्षे विश्व हर्षे अस्ति ।

ह्रा हर्षे विश्व हर्षे हर्षे विश्व हर्षे विश्व हर्षे विश्व हर्षे विश्व हर्षे विश्व हर्षे विश्व हर्षे हर्षे विश्व हर्षे विश्व हर्षे विश्व हर्षे विश्व हर्षे विश्व हर्षे विश्व हर्षे हर्य हर्षे हर्य हर्य हर्ये हर्य हर्ये हर्य
```

1.27 <u>नासदासीय सूक्तं</u>

TB 2.8.9.3 to TB 2.8.9.7 for Para 78 to 81

नासदासीन्नो सदासीत्तदानीं । नासीद्रजो नो व्योमा-परोयत् । नासदासीन्नो सदासीत्तदानीं । नासीद्रजो नो व्योमा-परोयत् । किमा वरीवः कुहकस्य रार्मन्न् । न - । न अंभः किमासीद्-गहनं गभीरं ॥ 78

न मृत्यु-रमृतं तर्हि न। रात्रिया अह्न आसीत् प्रकेतः।
---------------------------------।
आनीद वात स्वधया तदेकं। तस्माद्धान्यन् न परः किंचनास।

तम आसी-तमसा गूढमग्रे प्रकेतं । सलिल्ं सर्व मा इदं । तुच्छे नाभ्वपिहितं यदासीत् । तमसस् तन्महिना जायतैकं । कामस्तदग्रे समवर्त्तताधि । मनसो रेतः प्रथमं यदासीत् ॥ 79 स तो बन्धुमसति निरविन्दन्न् । हृदि-प्रतीष्या कवयो मनीषा । तिरश्चीनो विततो रिम-रेषां । अधस्विदासी(3) दुपरिस्विदासी(3)त् । रेतोधा आंसन् महिमान आसन् । स्वधा अवस्तात् प्रयतिः परस्तात् । को अब्हा वेदक इह प्रवोचत् । कुत आजाता कुत इयं विसृष्टिः । अर्वाग् देवा अस्य विसर्जनाय । अथा को वेद यत आ बभूव ॥ 80 इयं विसृष्टिर् यत आबभूव । यदि वा दधे यदि वा न । यो अस्याद्ध्यक्षः परमे व्योमन्न् । सो अङ्गवेद यदि वा न वेद । कि ७ स्विद्वनं क उस वृक्ष आसीत्। यतो द्यावापृथिवी निष्टतक्ष्ः। मनीषिणो मनसा पृच्छतेदुतत् । यदद्ध्यतिष्ठद् भुवनानि धारयन्न् । ब्रह्मवनं ब्रह्म स वृक्ष आंसीत् । यतो द्यावापृथिवी निष्टतक्षुः ॥

मनीषिणो मनसा विब्रवीमि वः ।
— ।
— ।

ब्रह्माद्ध्यतिष्ठद् भुवनानि धारयन्न् । 81

1.28 <u>भाग्य सूक्तं</u>

TB 2.8.9.7 to TB 2.8.9.9 for Para 82 to 84 प्रातरिनं प्रातरिन्द्र ए हवामहे । प्रातर् मित्रा वरुणा प्रातरिश्वना । प्रातर् भगं पूषणं ब्रह्मणस्पतिं । प्रातस्सोमं मुत रुद्र एं हुवेम ॥ प्रातर्जितं भगमुग्र ए हुवेम । वयं पुत्रमदितेर्यो विधर्ता । आध्रश्चिद्यं मन्यमान-स्तुरश्चित् । राजां चिद्यं भगं भक्षीत्याहं ॥ 82 भगप्रणेतर्-भगसत्यराधः । भगेमां धियमुदव ददन्नः । भगप्रणो जनय गोभिरश्वैः । भग प्रनृभिर् नृवन्तस्स्याम ॥ उतेदानीं भगवन्तस्स्याम । उत प्रपित्व उत मद्ध्ये अहां । उतोदिता मघवन्थ्-सूर्यस्य । वयं देवाना 💛 सुमतौ स्याम ॥ भग एव भगवा ् अस्तु देवाः । तेन वयं भगवन्त स्स्याम । 83 तन्त्वां भग सर्व इज्जोहवीमि । सनो भग पुर एता भवेह ॥ समध्वरा-योषसोऽनमन्त । दधिक्रावेव शुचये पदाय ।

अर्वाचीनं वसुविदं भगन्नः । रथमिवाश्चा वाजिन आवहन्तु ॥

1.29 *नक्षत्र सूक्तं(वाक्यं*)

T.B.3.1.1.1 to T.B.3.1.3.3, for para 85 to 112

1.नक्षत्रं – कृतिका

। । । । । । । । । । । । । अग्निर्नः पातु कृतिकाः । नक्षत्रं देविमिन्द्रियं । इदमासां – विचक्षणं । हिविरासन् जुहोतन । यस्य भान्ति रञ्जमयो यस्य केतवः । । । यस्येमा विश्वा भुवनानि सर्वा । स कृतिका भिरभि – सम् वसानः । अग्निर्नो देवस्सुविते दधातु ॥ 1

<u> 2. नक्षत्रं – रोहिणी</u>

देवता - प्रजापतिः

प्रजापते रोहिणी वेतु पत्नी । विश्वरूपा बृहती चित्रभानुः । 85 मा नो यज्ञस्य सुविते दधातु । यथा जीवेम शरदस्सवीराः । योहिणी देव्युदगात् पुरस्तात् । विश्वा रूपाणि प्रतिमोदमाना । प्रजापति ए हिवषा वर्धयन्ती । प्रिया देवाना – मुपयातु यज्ञं ॥ 2

3.नक्षत्रं - मृगशीर्.षः

देवता - सोमः

सोमो राजा मृगशीर् षेण आगन्न् । शिवं नक्षत्रं प्रियमस्य धाम । । । । । । । । । । अाप्यायमानो बहुधा जनेषु । रेतः प्रजां यजमाने दधातु । 86

यते नक्षत्रं मृगशीर्.षमस्ति । प्रियं राजन् प्रियतमं प्रियाणां ।

तस्मै ते सोम हिवषा विधेम । रान्न एधि द्विपदे रांचतुष्पदे ॥ 3

4. नक्षत्रं — आर्द्रा
आर्द्रया रुद्रः प्रथमा न एति । श्रेष्ठो देवानां पतिरिष्नियानां ।
नक्षत्रमस्य हिविषा विधेम । मा नः प्रजाल् रीरिषन् मोत वीरान् ।
हेती रुद्रस्य परिणो वृणकु । आर्द्रा नक्षत्रं जुषताल् हिवर्नः । 87
— । । । । । । । । प्रमुञ्चमानौ दुरितानि विश्वा । अपाधशल् सन्नु—दतामरातिं ॥ 4

5.नक्षत्रं – पुनर्वसु देवता – अदितिः

पुनर्नो देव्यदितिः स्पृणोतु । पुनर्वसू नः पुनरेतां यज्ञां ।
पुनर्नो देवा अभियन्तु सर्वे । पुनः पुनर्वो हिवषा यजामः ।
एवा न देव्यदितिरनर्वा । विश्वस्य भर्त्री जगतः प्रतिष्ठा ।
पुनर्वसू हिवषा वर्धयन्ती । प्रियं देवाना – मप्येतु पाथः ॥ 5 (88)

6.नक्षत्रं – पुष्यः देवता – बृहस्पतिः

 ना । । । । । । । । । । । । तिष्यः पुरस्तादुत मध्यतो नः । बृहस्पतिर् नः परिपातु पश्चात् । बाधे तान् द्वेषो अभयं कृणुतां । सुवीर्यस्य पतयस्याम ॥ 6

7. नक्षत्रं -आश्रेषं

देवता – सर्पाः इद्ध् सर्पेभ्यो हविरस्तु जुष्टं। आश्रेषा येषा मनुयन्ति चेतः। 89 ये अन्तरिक्षं पृथिवीं-क्षियन्ति । तेन स्सर्पासो हवमागमिष्ठाः । ये रोचने सूर्यस्यापि सर्पाः । ये दिवं देवी-मनुसञ्चरन्ति । येषामाश्रेषा अनुयन्ति कामं । तेभ्य-स्सर्पेभ्यो मधु-मज्जुहोमि ॥ 7

8.नक्षत्रं – मघा

देवता - पितरः

उपहूताः पितरो ये मघासु । मनोजवस-स्सुकृत-स्सुकृत्याः । ते नो नक्षत्रे हवमागमिष्ठाः । स्वधाभिर् यज्ञं प्रयतं जुषन्तां । 90 ये अग्निदग्धा येऽनग्नि-दग्धाः । येऽमुँलोकं पितरः क्षियन्ति । या⊌श्च विद्ययां ुं उंच न प्रविद्य। मघासु यज्ञ ए सुकृतं जुषन्तां ॥ 8

9.नक्षत्रं - पूर्वफल्ग्नी

देवता - अर्यमा

गवां पतिः फल्गुनी-नामसि त्वं । तदर्यमन् वरुण मित्र चारु ।

तंत्वा वय ए सनितार ए सनीनां। जीवा जीवन्तमुप सम् विशेम। येनेमा विश्वा भूवनानि सञ्जिता। यस्य देवा अनुसँय्यन्ति चेतः । 91 अर्यमा राजाऽजरस्तु विष्मान् । फल्गुनीना-मृषभो रोरवीति ॥ 9 10.नक्षत्रं - उत्तर फल्गुनी देवता - भगः श्रेष्ठों देवानां भगवो भगासि । तत्त्वा विदुः फल्गुनी-स्तस्य वित्तात् । अस्मभ्यं-क्षत्रमजरण् सुवीयं । गोमदश्च-वदुपसन्नु-देह । भगोह दाता भग इत्प्रदाता । भगो देवीः फल्ग्नी-राविवेश । भगस्येत्तं प्रसवं गमेम । यत्रं देवै-स्संधमादं मदेम । ॥ 10/92 देवता - सविता 11.नक्षत्रं – हस्तः आयातु देव-स्सवितो पयातु । हिरण्ययेन सुवृता रथेन । वहन्. हस्तर्ं सुभगं विद्यनापसं । प्रयच्छन्तं पपुरिं पुण्यमच्छ । हस्तः प्रयच्छ त्वमृतं वसीयः । दक्षिणेन प्रतिगृभ्णीम एनत् । दातार-मद्य सविता विदेय । यो नो हस्ताय प्रसुवाति यज्ञं ॥ 11 12. नक्षत्रं - चित्रा देवता – त्वष्टा

त्वष्टा नक्षत्र-मभ्येति चित्रां । सुभ् संसं-ँयुवति ए रोचमानां । 93 निवेशयन्न-मृतान् मर्त्या अश्व । रूपाणि पि एशन् भुवनानि विश्वा । तन्नस्त्वष्टा तदुं चित्रा विचष्टां । तन्नक्षत्रं भूरिदा अस्तु मह्यं । तन्नः प्रजां वीरवती ए सनोतु । गोभिनी अश्वी-स्समनकु यज्ञं ॥ 12

<u> 13.नक्षत्रं – स्वाती</u>

ा । । ॥ । । । वायुर् नक्षत्र-मभ्येति निष्ट्यां । तिग्मशृंगो वृषभो रोरुवाणः । समीरयन् भुवना मातरिश्चा । अप द्वेषा एसि नुदतामरातीः । 94 तन्नो वायस्तदु निष्ट्या श्रृणोतु । तन्नक्षत्रं भूरिदा अस्तु मह्यं । तन्नो देवासो अनु जानन्तु कामं। यथा तरेम दुरितानि विश्वा ॥ 13

14.नक्षत्रं – विशाखा

देवता – इन्द्राग्नीः

दूर-मस्मच्छत्रवो यन्तु भीताः । तदिन्द्राग्नी कृणुतां तद् विशाखे । तन्नो देवा अनुमदन्तु यज्ञं । पश्चात् पुरस्ता-दभयन्नो अस्तु । नक्षंत्राणा-मधिपत्नी विशाखे । श्रेष्ठां-विन्द्राग्नी भुवनस्य गोपौ । 95 विषूच-रुशत्रूनपबाधमानौ । अपक्षुध-सुदतामरातिं । ॥ 14

15. पौर्णमासि

पूर्णा पश्चादुत पूर्णा पुरस्तात् । उन्मध्यतः पौर्णमासी जिगाय ।

तस्यां देवा अधि सम्वसन्तः । उत्तमे नाक इह मादयन्तां । पृथ्वी सुवर्चा युवति-स्सजोषाः । पौर्णमास्युदगा-च्छोभमाना । आप्याय-यन्ती दुरितानि विश्वा । उसं दुहां यँजमानाय यज्ञं ॥ 15/96 (26) देवता - मित्रः 16.नक्षत्रं - अनूराधा ऋद्ध्यास्म हव्यैर् नमसोपसद्य । मित्रं देवं मित्रधेयन्नो अस्तु । अनूराधान्. हविषा वर्द्धयन्तः । शतं जीवेम शरदस्सवीराः । तन्मित्र एति पथिभिर् देवयानैः । हिरण्ययैर् विततै-रन्तरिक्षे ॥ 16 17.नक्षत्रं - ज्येष्ठा देवता – इन्द्रः इन्द्री ज्येष्ठा मनु नक्षत्रमेति । यस्मिन् वृत्रं वृत्र तूर्ये ततार । 97 तस्मिन् वय-ममृतं दुहानाः । क्षुधन्तरेम दुरितिं दुरिष्टिं । पुरन्दराय वृषभाय धृष्णवे । अषाढाय सहमानाय मीढुषे ।

18.नक्षत्रं – मूलं

देवता - प्रजापतिः

इन्द्राय ज्येष्ठा मधुमदुहाना । उरुं कृणोतु यजमानाय लोकं ॥ 17

मूलं प्रजां वीरवतीं विदेय । पराच्येतु निर्ऋतिः पराचा । गोभिर् नक्षत्रं पशुभि-स्समक्तं । अहर् भूयाद् यजमानाय मह्यं । 98 अहर्नो अद्य सुविते दधातु । मूलं नक्षत्रमिति यद् वदन्ति । पराचीं वाचा निर्ऋतिं नुदामि । शिवं प्रजायै शिवमस्तु मह्यं ॥ 18 <u> 19.नक्षत्रं – पूर्वाषाढा</u> देवता – आपः या दिव्या आपः पयसा संबभूवुः । या अन्तरिक्ष उत पार्त्थिवीर्याः । यासामषाढा अनुयन्ति कामं । ता न आपः श्र स्योना भवन्तु । याश्च कूप्या याश्च नाद्या-स्समुद्रियाः । याश्च वैशन्तीरुत प्रासचीर्याः । 99 यासामषाढा मधु भक्षयन्ति । ता न आपः रा७ स्योना भवन्तु ॥ 19 20.नक्षत्रं - उत्तराषाढा देवता – विश्वेदेवाः तन्नो विश्वे उप शृण्वन्तु देवाः । तदषाढा अभि सम्ययन्तु यज्ञं । तन्नक्षत्रं प्रथतां पशुभ्यः । कृषिर् वृष्टिर् यजमानाय कल्पतां । शुभाः कन्यां युवतयं-स्सुपेशसः । कर्मकृत-स्सुकृतो वीर्यावतीः । विश्वान् देवान्. हविषा वर्द्धयन्तीः । अषाढाः काम मुपयान्तु यज्ञं ॥ 20/100

21.नक्षत्रं - अभिजिद् देवता – ब्रह्मा यस्मिन् ब्रह्माऽभ्यजयथ् सर्वमेतत् । अमुञ्च लोक मिदमूच सर्वः। तन्नो नक्षत्र-मभिजिद् विजित्य । श्रियं दधात्वहणीयमानं । । । । । । । । उभौ लोकौ ब्रह्मणा सञ्जितमौ । तन्नो नक्षत्र–मभिजिद् विचष्टां । तस्मिन् वयं पृतना स्संजयेम । तन्नो देवासो अनुजानन्तु कामं ॥ 21 22.नक्षत्रं - श्रवणं देवता – विष्णुः शृण्वन्ति श्रोणा–ममृतस्य गोपां । पुण्यामस्या उपशृणोमि वाचं । 101 महीं देवीं विष्णुपत्नी मजूर्यां। प्रतीची मेना एं हविषा यजामः। नेधा विष्णु-रुरुगायो विचक्रमे । महीं दिवं पृथिवी-मन्तरिक्षं । तच्छ्रोणैति श्रव-इच्छमाना । प्ण्य ७ २लोकं ँयजमानाय कृण्वती ॥ 22

23.नक्षत्रं - श्रविष्टा

देवता – वसवः

अष्टौ देवा वसंवस्सोम्यासः । चतस्रो देवी रजराः श्रविष्ठाः । ते यूज्ञं पान्तु रजसः परस्तात् । सम्वथ्सरीण-ममृत७ स्वस्ति । 102 यज्ञं नः पान्तु वसवः पुरस्तात् । दक्षिणतो-ऽभियन्तु श्रविष्ठाः । पुण्यन्नक्षंत्रमभि सम्ँविशाम । मा नो अराति–रघश 🗸 सागन्न् ॥ 23 24.नक्षत्रं - शतभिषक् क्षत्रस्य राजा वरुणोऽधिराजः । नक्षत्राणा 🗸 शतभिषग् वसिष्ठः । तौ देवेभ्यः कृणुतो दीर्घमायुः । शत्र सहस्रा भेषजानि धत्तः । यज्ञन्नो राजा वरुण उपयातु । तन्नो विश्वे अभिसम्यन्तु देवाः । 103 तन्नो नक्षत्र रातभिषग् जुषाणं । दीर्घमायुः प्रतिरद् भेषजानि ॥ 24 25.नक्षत्रं - पूर्वप्रोष्ठपदा देवता – अजयेकपादः ा । ॥ । । । । । । । अज एकपा-दुदगात् पुरस्तात् । विश्वा भूतानि प्रति मोदमानः ।

तस्य देवाः प्रसवं यन्ति सर्वे । प्रोष्ठपदासो अमृतस्य गोपाः ।

विभ्राजमान–स्समिधान उग्रः । आऽन्तरिक्ष–मरुहद–गन्द्यां । त्र सूर्यं देव-मजमेकपादं । प्रोष्ठपदासो अनुयन्ति सर्वे ॥ 25 / 104

26.नक्षत्रं - उत्तरप्रोष्ठपदा देवता – अहिब्दिध्नयः अहि ब्दिध्नयः प्रथमान एति । श्रेष्ठों देवानामुत मानुषाणां । तं ब्राह्मणा-स्सोमपा-स्सोम्यासः । प्रोष्ठपदासो अभिरक्षन्ति सर्वे । चत्वार एकंमभि कर्म देवाः । प्रोष्ठपदास इति यान्. वदन्ति । ते बुद्धनियं परिषद्य स्तुवन्तः । अहि ए रक्षन्ति नमसोपसद्य ॥ 26 <u> 27.नक्षत्रं – रेवती</u> देवता - पूषा पूषा रेवत्यन्वेति पन्थां । पुष्टिपती पशुपा वाजबस्त्यौ । 105 इमानि हव्या प्रयता जुषाणा । सुगैर्नो यानैरुपयातां यज्ञं । क्षुद्रान् पशून् रक्षतु रेवर्ती नः । गावो नो अश्वा ए अन्वेतु पूषा । अञ्च रक्षन्तौ बहुधा विरूपं । वाज्ं सनुतां यजमानाय यज्ञं ॥ 27 <u> 28 नक्षत्रं – अश्विनी</u> देवता - अश्विनी देवौ तदश्चिना – वश्चयुजोपयातां । शुभङ्गमिष्ठौ सुयमेभिरश्वैः । स्वन्नक्षत्र ए हविषा यजन्तौ । मध्वा संपृक्तौ यजुषा समकौ । 106 यौ देवानां भिषजौ हव्यवाहौ । विश्वस्य दूता-वमृतस्य गोपौ । तौ नक्षत्रं-जुजुषाणो-पयातां।

नमोऽश्विभ्यां कृणुमो-ऽश्वयुग्भ्यां ॥ 28

30.अमावासि

निवेशनी_सङ्गमनी वसूनां विश्वा रूपाणि वसून्या—वेशयन्ती ।
सहस्रपोष ए सुभगा रराणा सा न आगन् वर्चसा सम्विदाना ।
यत्ते देवा अदधुर् भागधेय—ममावास्ये सम्वसन्तो महित्वा ।
सा नो यज्ञं पिपृहि विश्ववारे रियन्नो धेहि सुभगे सुवीरं ॥
30/107 (27)
This Expansion is appearing in TS 3.5.1.1

31.चन्द्रमा

नवो नवो भवति जायमानोऽह्नां केतु-रुषसा मेत्यग्रे ।

भागं देवेभ्यो विदधात्यायन् प्रचन्द्रमास्तिरति दीर्घमायुः ।

ा ॥ । ॥ । । । । । । । यमादित्या अर्शुमाप्याययन्ति यमक्षित् – मक्षित्यः पिबन्ति ।

तेन नो राजा वरुणो बृहस्पित राप्याययन्तु भुवनस्य गोपाः ।

This Expansion is appearing in TS 2.4.14.1

32. अहो रात्री

ये विरूपे समनसा सम्बययन्ती । समानं तन्तुं परिता—तनाते । विभू प्रभू अनुभू विश्वतो हुवे । ते नो नक्षत्रे हवमागमेतं । वयं देवी ब्रह्मणा सम्विदानाः । सुरत्नासो देववीतिं दधानाः । अहोरात्रे हविषा वर्द्धयन्तः । अति पाप्मान—मतिमुक्त्या गमेम ॥ 108

<u>33. उषा</u>

प्रत्युव दृश्यायती । व्युच्छन्ती दुहिता दिवः ।
अपो मही वृणुते चक्षुषा । तमो ज्योतिष्–कृणोति सूनरी ।
उदु स्त्रियास्सचते सूर्यः । स चा उद्यन्नक्षत्र मर्चिमत् ।
तवे दुषो व्युषि सूर्यस्य च । संभक्तेन गमेमहि ॥ 109

34. नक्षत्रः

तन्नो नक्षत्र मर्चिमत् । भानुमत्तेज उच्छरत् ।

ा । । । ।

उप यज्ञमिहागमत् । प्रनक्षत्राय देवाय । इन्द्रायेन्दु ए हवामहे ।

स न स्सविता सुवथ् सनिं । पुष्टिदां वीखतमं ॥

<u> 35. सूर्यः</u>

उदुत्यं जातवेदसं देवं वहन्ति केतवः । दृशे विश्वाय सूर्यं ।

चित्रं देवाना मुदगादनीकं चक्षुर् मित्रस्य वरुणस्याग्नेः । 110
आऽप्रा द्यावापृथिवी अन्तरिक्षण् सूर्य आत्मा जगतस्तस्थुषश्च ॥

This Expansion is appearing in T.S.1.4.43.1

36. अदितिः

अदितिर्न उरुष्य—त्विदितिः शर्म यच्छतु ।
अदितिः पात्व् हसः ॥
महीमूषु मातर् सुवृताना—मृतस्य पत्नी मवसे हुवेम ।
तुविक्षत्रा—मजरन्ती मुरूची सुशर्माण—मदिति सुप्रणीतिं ।
This Expansion is appearing in T.S.1.5.11.5

37. विष्णुः

इदं विष्णुर् विचक्रमे त्रेधा निदधे पदं । । समूढमस्य पाण् सुरे ॥

38. अग्निः

अग्निर् मूर्धा दिवः क्कुत्पतिः पृथिव्या अयं ।
अपाण् रेताण्सि जिन्वति ॥

भुवो यज्ञस्य रजसश्च नेता यत्रा नियुद्धः सचसे

शिवाभिः ।
दिवि मूर्धानं दिधषे सुवर् षां जिह्वामग्ने चकृषे हव्यवाहं ।
This Expansion is appearing in T.S.4.4.4.1

<u> 39. अनुमती</u>

ा । अनुनोऽद्यानुमति र्यज्ञं देवेषु मन्यतां। ______

```
अग्निश्च हव्यवाहनो भवतां दाशुषे मयः।

ा
अन्विदनुमते त्वं मन्यासै शंच नः कृधि।

कृत्वे दक्षाय नो हिनु प्रण आयू ्षि तारिषः।

This Expansion is appearing in TS 3.3.11.3
```

40. हव्यवाहः (अग्निः)

1.30 <u>नक्षत्र उपहोम मन्त्रा:</u>

T.B.3.1.4.1 to T.B.3.1.5.15 for full item No.1.37

<u> 1. कृत्तिका</u>

2. रोहिणी

<u> 3.मृगशी.र्षः</u>

```
<u> 4. आर्द्रा</u>
रुद्राय स्वाहाऽऽद्रियै स्वाहा ।
। । । ॥
पिन्वमानायै स्वाहा पशुभ्य स्स्वाहा ॥
5. पुनर्वसु
अदित्यै स्वाहा पुनर्वसुभ्यां।
स्वाहा भूत्यै स्वाहा प्रजात्यै स्वाहा ॥
<u> 6.पूष्य</u>ः
्रा । । ॥
बृहस्पतये स्वाहा तिष्याय स्वाहा ।
ब्रह्मवर्चसाय स्वाहा ॥
<u>7. आश्रेषा</u>
॥
सर्पेभ्य स्स्वाहा ऽऽश्रेषाभ्य स्स्वाहा ।
्॥ ॥
दन्दशूकेभ्य स्स्वाहा ॥
8. मघा
स्वाहारुन्धतीभ्य स्स्वाहा ॥ 114
```

9.पूर्व फल्गुनी

```
अर्यम्णे स्वाहा फल्गुनीभ्या ७ स्वाहा ।
पश्भय स्स्वाहा ॥
10. उत्तर फल्गुनी
।
भगाय स्वाहा फल्गुनीभ्या७ स्वाहा ।
। <sup>—</sup>॥
श्रैष्ठ्याय स्वाहा ॥
<u>11. हस्तः</u>
सवित्रे स्वाहा हस्ताय।
स्वाहा ददते स्वाहा पृणते ।
॥ । ॥ ॥ ॥
स्वाहा प्रयच्छते स्वाहा प्रतिगृभ्णते स्वाहा ॥
<u> 12. चित्रा</u>
।
त्वष्ट्रे स्वाहा चित्रायै स्वाहा ।
। ॥ ॥ ॥
चैत्राय स्वाहा प्रजायै स्वाहा ॥
<u> 13. स्वाति</u>
। ॥
वायवे स्वाहा निष्ट्यायै स्वाहा ।
कामचाराय स्वाहा ऽभिजित्यै स्वाहा ॥
```

14. विशाखा

15. पौर्णमासि

पौर्णमास्यै स्वाहा कामाय स्वाहा गत्यै स्वाहा ॥ 115 (29)

16. अनुराधा

। मित्राय स्वाहा-ऽनूराधेभ्य स्स्वाहा । ---- । । । ॥ मित्रधेयाय स्वाहाऽभिजित्यै स्वाहा ॥

<u> 17. ज्येष्ठा</u>

। ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ इन्द्राय स्वाहा ज्येष्ठायै स्वाहा । ॥ ॥ ॥ जयैष्ठ्याय स्वाहा – ऽभिजित्यै स्वाहा ॥

<u> 18. मूलं</u>

प्रजापतये स्वाहा मूलाय स्वाहा । - - ॥ प्रजायै स्वाहा ॥

<u> 19. पूर्वाषाढा</u>

```
अद्भ्य स्स्वाहा ऽषाढाभ्य स्स्वाहा ।
समुद्राय स्वाहा कामाय स्वाहा ।
अभिजित्यै स्वाहा ॥
20. उत्तराषाढा
विश्वेभ्यो देवेभ्य स्स्वाहा ऽषाढाभ्य स्स्वाहा ।
अनपजय्याय स्वाहा जित्यै स्वाहा ॥ 116
21. अभिजित्
ब्रह्मणे स्वाहा ऽभिजिते स्वाहा ।
<u> 22. श्रवणं</u>
ा ॥ ॥
विष्णवे स्वाहा श्रोणायै स्वाहा ।
। ॥ ॥ ॥
२लोकाय स्वाहा श्रुताय स्वाहा ॥
वसुभ्य स्स्वाहा श्रविष्ठाभ्य स्स्वाहा ।
ा ॥ ॥
अग्राय स्वाहा परीत्यै स्वाहा ॥
```

```
24. शतभिषक्
। । । । । । । । । । वरुणाय स्वाहा ।
भेषजेभ्य स्स्वाहां ॥
<u> 25. पूर्व प्रोष्ठपदा</u>
। ॥ ॥
अजायैकपदे स्वाहा प्रोष्ठपदेभ्य स्स्वाहा । 117
। ॥ ॥ ॥
तेजसे स्वाहा ब्रह्मवर्चसाय स्वाहा ॥
<u> 26. उत्तर प्रोष्ठपदा</u>
। ॥ ॥ ॥
अहये बुध्नियाय स्वाहा प्रोष्ठपदेभ्य स्स्वाहा ।
प्रतिष्ठायै स्वाहा ॥
<u>27. रेवति</u>
पूष्णे स्वाहा रेवत्यै स्वाहा ।
पशुभ्य स्स्वाहा ॥
```

<u> 28. अश्विनी</u>

अश्विभ्या७ स्वाहा ऽश्वयुग्भ्या७ स्वाहा । ———— श्रोत्राय स्वाहा श्रुत्यै स्वाहा ॥

<u> 29. अपभर</u>णि

```
यमाय स्वाहा ऽपभरणीभ्य स्स्वाहा ।
। ॥
राज्याय स्वाहा ऽभिजित्यै स्वाहा ॥
30. अमावासि
अमावास्यायै स्वाहा कामाय स्वाहा ऽऽगत्यै स्वाहा ॥ 118 (30)
31. चन्द्रमा
। ॥ । ॥
चन्द्रमसे स्वाहा प्रतीदृश्यायै स्वाहा ।
॥
अहोरात्रेभ्य स्स्वाहा-ऽर्द्धमासेभ्य स्स्वाहा ।
॥ ॥
मासेभ्य स्स्वाहर्तुभ्य स्स्वाहा । संवँथ्सराय स्वाहा ॥
<u>32. अहो रात्री</u>
अहे स्वाहा रात्रियै स्वाहा ।
। ॥
अतिमुक्त्यै स्वाहा ॥
<u>33. उषा</u>
। ॥
उषसे स्वाहा व्युष्ट्यै स्वाहा ।
— — ॥ ॥
व्यूषुष्यै स्वाहा व्युच्छन्त्यै स्वाहा ।
। ॥
व्यृष्टायै स्वाहा ॥
```


<u> 35. सूर्यः</u>

। । ॥
सूर्याय स्वाहा नक्षत्रेभ्य स्स्वाहा ।
— — ॥
प्रतिष्ठायै स्वाहा ॥

36. अदितिः

। ॥ ॥ अदित्यै स्वाहा प्रतिष्ठायै स्वाहा ॥

<u> 37. विष्णुः</u>

् <u>दधिक्राव्णो अकारिषं</u>

TS 7.4.19.4 for para 121

```
दधिक्राव्यणो अकारिषं । जिष्णो रश्चस्य वाजिनः ।
सुरभि नो मुखां करत् । प्रण आयू एषि तारिषत् ।
आपोहिष्ठा मयोभुवस्ता न ऊर्जे दधातन । महे रणाय चक्षसे ।
यो विश्वावतमो रसस्तस्य भाजयते ह नः।
उञ्जातीरिव मातरः । तस्मा अरङ्गमाम वो यस्य क्षयाय जिन्वथ ।
आपो जनयथा च नः ॥ 121 (32)
1.31 वरुण सूक्त
(TS 1.5.11.3)
उद्त्तमं वरुण पार्शमस्म–दवाधमं विमध्यम⊌ श्रंथाय ।
अथा वयमादित्य व्रते तवानागसो अदितये स्याम ॥
(TS 1.2.8.1)
अस्तभ्नाद्ध्या-मृषभो अन्तरिक्ष-मिमीत-वरिमाणं पृथिव्या
आऽसीदद्विश्वा भुवनानि सम्राड् विश्वेतानि वरुणस्य व्रतानि ॥
(TS 3.4.11.6)
यत्किञ्चेदं वरुण दैव्ये जनेऽभिद्रोहं मनुष्या-श्चरामसि ।
अचित्ती-यत्तव-धर्मा युयोपिम-मानस्तस्मा देनसो देव रीरिषः ॥
```

कितवासो यद्रिरिपुर्न दीवि यद्या घा सत्य-मुतयन्न विद्य ।
सर्वाताविष्य शिथिरेव देवाथाते-स्याम वरुण प्रियासः ॥
(TS 1.5.11.3)
अवतेहेडो वरुण नमोभिरव यज्ञे-भिरीमहे ह्विभिः ।
ध्यन्न स्मभ्य मसुर-प्रचेतो राजन्नेना एसि शिश्रथः कृतानि ॥

(T.S. 2.1.11.6)

तत्वायामि ब्रह्मणा वन्दमान स्तदाशास्ते यजमानो हिविर्भिः ।

...
अहेडमानो वरुणेह बोद्ध्युरुश्ण स् मा न आयुः प्रमोषीः ॥ 122 (33)

1.32 <u>पवमान सूक्तं</u>

<u>TS 5,6.1.1</u> । । । हिरण्यवर्णाः शुचयः पावका यासुजातः कश्यपो यास्विन्द्रः ।

अग्निँया गर्भंदिधिरे विरूपास्ता न आप३श७ स्योना भवन्तु ॥ यासा 💇 राजा वरुणो याति मध्ये सत्यानृते अवपश्यन् जनानां। मधुश्चत-रुश्चयोयाः पावकास्ता न आपरश् स्योना भवन्तु ॥ यासां देवादिवि कृण्वन्ति भक्षंया अन्तरिक्षे बहुधा भवन्ति । याः पृथिवीं पर्यसोन्दन्ति शुक्रास्ता न आपरश् स्योना भवन्तु ॥ शिवेन मा चक्षुषा पञ्यताप श्रिवया तनुवो-पस्पृशत त्वचंमे । सर्वा अग्नी ए रफ्सुषदो हुवे वो मयि वर्ची बलमोजो निधत्त ॥ 123 (34) TB 1.4.8.1 (for item No. 124 to 129) पवमान-स्सुवर्जनः । पवित्रेण विचर् षणिः । यः पोता स पुनातु मा । पुनन्तुं मा देवजनाः । पुनन्तु मनं वोधिया । पुनन्तु विश्वं आयवः । जातवेदः पवित्रवत् । पवित्रेण पुनाहि मा । शुक्रेण देव दीद्यत् । अग्ने क्रत्वा-क्रतू 💇 रनु ॥ 124

```
यते पवित्र-मर्चिषि । अग्ने वितत-मन्तरा । ब्रह्म तेन पुनीमहे ।
उभाभ्यां देव सवितः । पवित्रेण सवेन च । इदं ब्रह्म पुनीमहे ।
वैश्वदेवी पुनती देव्यागात् । यस्यै बह्वी-स्तनुवो वीतपृष्ठाः ।
तया मदन्त-स्सधमाद्येषु । वय । स्याम पतयोखीणां ॥ 125
वैश्वानरो रित्मिभर्मा पुनातु । वातः प्राणेने षिरो मयो भूः ।
बृहद्भि-स्सवि तस्तृभिः । वर्.षिष्ठैर् -देवमन्मभिः ।
अग्ने दक्षैः पुनाहिमा । येन देवा अपुनत ।
ये नापो दिव्यङ्कराः । तेन दिव्येन ब्रह्मणा ॥ 126
इदं ब्रह्म पुनीमहे । यः पावमानी-रद्धयेति ।
ऋषिभि-स्संभृतण् रसं । सर्वण् स पूतमञ्जाति ।
स्वदितं मातरिश्वना । पावमानीर्यो अद्धयेति ।
ा । ॥ ।
ऋषिभि-स्संभृत ए रसं । तस्मै सरस्वती दुहे ।
क्षीरण् सर्पि मधूदकं ।
पावमानी-स्स्वस्त्ययनीः ॥ 127
```

```
सुदुघाहि पयस्वतीः । ऋषिभि-स्संभृतो रसः ।
ब्राह्मणेष्व-मृतर्ं हितं । पावमानीर् दिशन्तु नः ।
इमं लोकमथी अमुं । कामान्थ्-समद्र्ध्यन्तु नः ।
देवीर्देवैः समा भृताः । पावमानी-स्स्वस्त्ययनीः ।
सुद्घाहि घृतश्रुतः । ऋषिभि-स्संभृतो रसः ॥ 128
जाह्मणेष्व-मृत्र हितं। येन देवाः पवित्रेण। आत्मानं पुनते सदा।
तेन सहस्र धारेण। पावमान्यः पुनन्तु मा। प्राजापत्यं पवित्रं।
ा ।
श्रातोद्याम्ं हिरण्मयं। तेन ब्रह्म विदो वयं।
प्तं ब्रह्म पुनीमहे । इन्द्र-स्सुनीती सह मा पुनातु ।
_ । ॥ ॥ ।
सोम-स्स्वस्त्या वरुण-स्समीच्या । यमो राजा प्रमृणाभिः पुनातुमा ।
जातवेदा मोर्जयन्त्या पुनातु । ओं भूर्भुवस्सुवः ॥ 129
```

TB 3.5.11.1

```
तच्छंँयोरा वृणीमहे । गातुं यँज्ञाय । गातु ँयज्ञपतये ।

दैवीस्वस्ति-रस्तुनः । स्वस्तिर्-मानुषेभ्यः ।

ऊद्ध्वं जिगातु भेषजं । रान्नो अस्तु द्विपदे । रांचतुष्पदे ॥ 130 (36)

ओं राान्तिः राान्तिः शान्तिः ॥

( उदकशान्ति समाप्तं )
```

1.33 <u>नक्षत्र सूक्तं (नक्षत्र जप मन्त्राः)</u>

1.नक्षत्रं - कृत्तिका

अग्निर्नः पातु कृत्तिकाः । नक्षत्रं देविमिन्द्रियं । इदमासां-विचक्ष्मणं ।
हिविग्रसन् जुहोतन । यस्य भान्ति रुमयो यस्य केतवः ।
यस्येमा विश्वा भुवनानि सर्वा । स कृत्तिका भिर्रभि-सम्वसानः ।
अग्निर्नो देवस्सुविते दधातु ॥
अग्नये स्वाहा कृत्तिकाभ्य स्स्वाहा ।
अंबायै स्वाहा दुलायै स्वाहा ।
नितल्यै स्वाहा ऽभ्रयन्यै स्वाहा ।
मेघयन्त्यै स्वाहा वर्.षयन्यै स्वाहा ।
चुपुणीकायै स्वाहा ॥ 1

(कृतिका नक्षत्र देवतायै अग्नये नमः)

2. नक्षत्रं - रोहिणी

```
रोहिणी देव्युदगात् पुरस्तात् । विश्वा रूपाणि प्रतिमोदमाना ।

प्रजापति एं हिविषा वर्धयन्ती । प्रिया देवाना – मुपयातु यज्ञं ॥

प्रजापतये स्वाहा रोहिण्यै स्वाहा ।

रोचमानायै स्वाहा प्रजाभ्य स्वाहा ॥ 2
```

(रोहिणी नक्षत्र देवातायै प्रजापतये नमः)

3.नक्षत्रं - मृगशीर्.षः

सोमो राजा मृगशीर्षेण आगन्न । शिवं नक्षत्रं प्रियमस्य धाम । आप्यायमानो बहुधा जनेषु । रेतः प्रजां यजमाने दधातु । यते नक्षत्रं मृगशीर्षमस्त । प्रियण् राजन् प्रियतमं प्रियाणां । तस्मै ते सोम हिवषा विधेम । शन्न एधि द्विपदे शंचतुष्पदे ॥ सोमाय स्वाहा मृगशीर्ष्षय स्वाहा । " दन्न काभ्य स्स्वाहौषधीभ्य स्स्वाहा । राज्याय स्वाहा – ऽभिजित्यै स्वाहा ॥ 3

(मृगशीर्ष नक्षत्र देवतायै सोमाय नमः)

4. नक्षत्रं – आर्द्रा

आर्द्रया रुद्रः प्रथमा न एति । श्रेष्ठो देवानां पतिरिध्नयानां ।
नक्षत्रमस्य हिवषा विधेम । मा नः प्रजाञ् रीरिषन् मोत वीरान् ।
हेती रुद्रस्य परिणो वृणकु । आर्द्रा नक्षत्रं जुषताञ् हिवर्नः ।
प्रमुञ्चमानौ दुरितानि विश्वा । अपाघशञ् सन्तु-दतामरातिं ॥
हेत्राय स्वाहाऽऽद्रियै स्वाहा ।
पिन्वमानायै स्वाहा पशुभ्य स्स्वाहा ॥ 4

(आर्द्रा नक्षत्र देवतायै रुद्राय नमः)

5.नक्षत्रं - पुनर्वस्

पुनर्नो देव्यदितिः स्पृणोतु । पुनर्वसू नः पुनरेतां यज्ञं ।

पुनर्नो देवा अभियन्तु सर्वे । पुनः पुनर्वो हिविषा यजामः ।

एवा न देव्यदितिरनर्वा । विश्वस्य भर्त्री जगतः प्रतिष्ठा ।

पुनर्वसू हिविषा वर्धयन्ती । प्रियं देवाना-मप्येतु पाथः ॥

पुनर्वसू स्वाहा पुनर्वसुभ्यां ।

स्वाहा भूत्ये स्वाहा प्रजात्ये स्वाहा ॥ 5

(पुनर्वसु नक्षत्र देवतायै अदित्यै नमः)

6.नक्षत्रं – पुष्यः

बृहस्पतिः प्रथमञ्जायमानः । तिष्यं नक्षत्रमि संबभूव ।

श्रेष्ठो देवानां पृतनासु जिष्णुः । दिशो नु सर्वा अभयन्नो अस्तु ।

तिष्यः पुरस्तादुत मध्यतो नः । बृहस्पतिर् नः परिपातु पश्चात् ।

बाधे तान् द्वेषो अभयं कृणुतां । सुवीर्यस्य पतयस्याम ॥

बृहस्पतये स्वाहा तिष्याय स्वाहा ।

बृहस्पतये स्वाहा ॥ 6 (पुष्य नक्षत्र देवतायै बृहस्पतये नमः)

7. नक्षत्रं -आश्रेषं

इद्र सर्पेभ्यो हिवरस्तु जुष्टं। आश्रेषा येषा मनुयन्ति चेतः।
ये अन्तरिक्षं पृथिवीं-क्षियन्ति। तेन स्सर्पासो हवमागिमिष्ठाः।
ये रोचने सूर्यस्यापि सर्पाः। ये दिवं देवी-मनुसञ्चरन्ति।
येषामाश्रेषा अनुयन्ति कामं। तेभ्य-स्सर्पेभ्यो मधु-मज्जुहोमि॥
सर्पेभ्य स्स्वाहा ऽऽश्रेषाभ्य स्स्वाहा।

दन्दशूकेभ्य स्स्वाहा॥ ७

(आश्रेषा नक्षत्र देवतायै सर्पेभ्यो नमः)

8.नक्षत्रं - मघा

(मघा नक्षत्र देवतायै पितृभ्यो नमः)

9.नक्षत्रं - पूर्वफल्गुनी

गवां पितः फल्गुनी-नामिस त्वं। तद्यमन् वरुण मित्र चारु।
ा तंत्वा वयण् सिनतारण् सिनीनां। जीवा जीवन्तमुप सम् विशेम।
येनेमा विश्वा भुवनानि सिञ्जिता। यस्य देवा अनुसँ य्यन्ति चेतः।
अर्यमा राजाऽजरस्तु विष्मान्। फल्गुनीना-मृषभो रोरवीति॥
अर्यमणे स्वाहा फल्गुनीभ्याण् स्वाहा।

```
पशुभ्य स्स्वाहा ॥ 9
(पूर्वफल्गुनी नक्षत्र देवतायै अर्यम्णे नमः )
10.नक्षत्रं - उत्तर फल्गुनी
श्रेष्ठो देवानां भगवो भगासि । तत्त्वा विदुः फल्गुनी – स्तस्य वितात् ।
अस्मभ्यं-क्षत्रमजर्ं सुवीयं । गोमदश्च-वदुपसन्नु-देह ।
भगोह दाता भग इत्प्रदाता । भगो देवीः फल्गुनी-राविवेश ।
भगस्येत्तं प्रसवं गमेम । यत्र देवै-स्संधमादं मदेम । ॥
     भगाय स्वाहा फल्गुनीभ्या७ स्वाहा ।
     श्रेष्ठयाय स्वाहा ॥ 10
(उत्तरफल्गुनी नक्षत्र देवतायै भगाय नमः )
11.नक्षत्रं - हस्तः
आयातु देव-स्संवितो पयातु । हिरण्ययेन सुवृता रथेन ।
वहन्. हस्तर्ं सुभगं विद्यनापसं । प्रयच्छन्तं पपुरिं पुण्यमच्छ ।
हस्तः प्रयच्छ त्वमृतं वसीयः । दक्षिणेन प्रतिगृभ्णीम एनत् ।
दातार-मद्य संविता विदेय । यो नो हस्ताय प्रसुवाति यज्ञं ॥
```

(हस्त नक्षत्र देवतायै सवित्रे नमः) 11

12. नक्षत्रं - चित्रा

त्वष्टा नक्षत्र—मभ्येति चित्रां । सुभ् ए ससं— युवति ए रोचमानां ।

निवेशयन्न—मृतान् मर्त्या अश्व । रूपाणि पि एशन् भुवनानि विश्वा ।

तन्नस्त्वष्टा तदु चित्रा विचष्टां । तन्नक्षत्रं भूरिदा अस्तु मह्यं ।

तन्नः प्रजां वीरवती ए सनोतु । गोभिर्नो अश्वै—स्समनकु यज्ञं ॥

त्वष्ट्रे स्वाहा चित्रायै स्वाहा ।

वैत्राय स्वाहा प्रजायै स्वाहा ॥ 12

(चित्रा नक्षत्र देवतायै त्वष्ट्रे नमः)

13.नक्षत्रं - स्वाती

(स्वाती नक्षत्र देवतायै वायवे नमः)

14.नक्षत्रं - विशाखा

दूर-मस्मच्छत्रवो यन्तु भीताः । तदिन्द्राग्नी कृणुतां तद् विशाखे ।
तन्नो देवा अनुमदन्तु यृज्ञं । पृश्चात् पुरस्ता-दभयन्नो अस्तु ।
नक्षत्राणा-मधिपत्नी विशाखे । श्रेष्ठा-विन्द्राग्नी भुवनस्य गोपौ ।
विषूच-श्रात्र्वाणामगी । अपृक्षुध-न्नुदतामगतिं ॥
इन्द्राग्निभ्या स्वाहा विशाखाभ्या स्वाहा ।
श्रेष्ठ्याय स्वाहा ऽभिजित्यै स्वाहा ॥ 14

(विशाखा नक्षत्र देवतायै इन्द्राग्निभ्यां नमः)

15. पौर्णमासि

```
आप्याय-यन्ती दुरितानि विश्वा ।
उरुं दुहां यँजमानाय यज्ञं ॥
     पौर्णमास्यै स्वाहा कामाय स्वाहा गत्यै स्वाहा ॥ 15
(पौर्ण्यमास्यै नमः )
<u> 16.नक्षत्रं – अनूराधा</u>
ऋद्ध्यास्म हव्यैर् नमसोपसद्य । मित्रं देवं मित्रधेयन्नो अस्तु ।
अनूराधान्. हविषा वर्द्धयन्तः । शतं जीवेम शरदस्सवीराः ।
तन्मित्र एति पथिभिर् देवयानैः । हिरण्ययैर् विततै-रन्तरिक्षे ॥
     मित्राय स्वाहा – ऽनूराधेभ्य स्स्वाहा ।
     ।
मित्रधेयाय स्वाहाऽभिजित्यै स्वाहा ॥ 16
( अनूराधा नक्षत्र देवतायै मित्राय नमः )
17.नक्षत्रं - ज्येष्ठा
इन्द्रो ज्येष्ठा मनु नक्षत्रमेति । यस्मिन् वृत्रं वृत्र तूर्ये ततार ।
तस्मिन् वय-ममृतं दुहानाः । क्षुधन्तरेम दुरितिं दुरिष्टिं ।
```

```
पुरन्दराय वृषभाय धृष्णवे । अषाढाय सहमानाय मीढुषे ।
इन्द्राय ज्येष्ठा मधुमदुहाना ।
उरुं कृणोतु यजमानाय लोकं ॥
     । ॥ ॥
इन्द्राय स्वाहा ज्येष्ठायै स्वाहा ।
     । ॥
ज्यैष्ठ्याय स्वाहा–ऽभिजित्यै स्वाहा ॥
( ज्येष्ठा नक्षत्र देवतायै इन्द्राय नमः ) 17
18.नक्षत्रं – मूलं
मूलं प्रजां वीखतीं विदेय । पराच्येतु निर्.ऋतिः पराचा ।
गोभिर् नक्षत्रं पशुभि-स्समक्तं । अहर् भूयाद् यजमानाय मह्यं ।
अहर्नो अद्य सुविते दधातु । मूलं नक्षत्रमिति यद् वदन्ति ।
पराचीं वाचा निर्ऋतिं नुदामि । शिवं प्रजायै शिवमस्तु मह्यं ॥
     प्रजापतये स्वाहा मूलाय स्वाहा ।
     प्रजायै स्वाहा ॥
```

(मूला नक्षत्र देवतायै प्रजापतये नमः) 18

<u> 19.नक्षत्रं – पूर्वाषाढा</u>

```
या दिव्या आपः पयसा संबभूवः । या अन्तरिक्ष उत पार्त्थिवीर्याः ।
यासामषाढा अनुयन्ति कामं। ता न आपः रा७ स्योना भवन्तु।
याश्च कूप्या याश्च नाद्या-स्समुद्रियाः । याश्च वैशन्तीरुत प्रांसचीर्याः ।
यासामषाढा मधु भक्षयन्ति । ता न आपः रा७ स्योना भवन्त् ॥
अद्भ्य स्स्वाहा ऽषाढाभ्य स्स्वाहा ।
     समुद्राय स्वाहा कामाय स्वाहा ।
     .
अभिजित्यै स्वाहा ॥ 19
( पूर्वाषाढा नक्षत्र देवतायै अद्भ्यो नमः )
<u> 20.नक्षत्रं – उत्तराषाढा</u>
तन्नो विश्वे उप शृण्वन्तु देवाः । तदषाढा अभि सम्ँयन्तु यज्ञं ।
तन्नक्षत्रं प्रथतां पशुभ्यः । कृषिर् वृष्टिर् यजमानाय कल्पतां ।
शुभ्राः कन्यां युवतय–स्सुपेशसः । कर्मकृतं–स्सुकृतों वीर्यावतीः ।
विश्वान् देवान्. हविषां वर्द्धयन्तीः।
अषाढाः काम मुपयान्तु यज्ञं ॥
```

॥ विश्वेभ्यो देवेभ्य स्स्वाहा ऽषाढाभ्य स्स्वाहा ॥ — — — ॥ अनपजय्याय स्वाहा जित्यै स्वाहा ॥ **20** ——— — — —

(उत्तराषाढा नक्षत्र देवतायै विश्वेभ्यो देवेभ्यो नमः)

21.नक्षत्रं - अभिजिद्

यस्मिन् ब्रह्माऽभ्यजयथ् सर्वमेतत् । अमुञ्च लोक मिदमूच सर्वं ।
तन्नो नक्षत्र—मभिजिद् विजित्य । श्रियं दधात्वहणीयमानं ।

उभौ लोकौ ब्रह्मणा सञ्जितेमौ । तन्नो नक्षत्र—मभिजिद् विचष्टां ।
तिस्मिन् वयं पृतना स्संजयेम । तन्नो देवासो अनुजानन्तु कामं ॥

ब्रह्मलोकाय स्वाहा ऽभिजिते स्वाहा ॥

ब्रह्मलोकाय स्वाहा ऽभिजित्यै स्वाहा ॥ 21

(अभिजित् नक्षत्र देवतायै ब्रह्मणे नमः)

22.नक्षत्रं - श्रवणं

राष्ट्रियन्ति श्रोणा-ममृतस्य गोपां। पुण्यामस्या उपशृणोमि वाचं।
महीं देवीं विष्णुपत्नी मजूर्यां। प्रतीची मेना ए हिविषा यजामः।
नेधा विष्णु-रुरुगायो विचक्रमे। महीं दिवं पृथिवी-मन्तिरक्षं।
तच्छ्रोणैति श्रव-इच्छमाना।

```
पुण्य ७ २लोकं यजमानाय कृण्वती ॥
     । ॥
विष्णवे स्वाहा श्रोणायै स्वाहा ।
     । ॥ ॥
इलोकाय स्वाहा श्रुताय स्वाहा ॥ 22
(श्रवण नक्षत्र देवतायै विष्णवे नमः )
<u> 23.नक्षत्रं – श्रविष्टा</u>
अष्टौ देवा वसंवस्सोम्यासः । चतस्रो देवी रजराः श्रविष्ठाः ।
ते यज्ञं पान्तु रजसः परस्तात् । सम्वथ्सरीण-ममृत अस्वस्ति ।
यज्ञं नः पान्तु वसंवः पुरस्तात् । दक्षिणतो – ऽभियन्तु श्रविष्ठाः ।
पुण्यन्नक्षत्रमभि सम् विशाम । मा नो अराति-रघश् सागन् ॥
     वसुभ्य स्स्वाहा श्रविष्ठाभ्य स्स्वाहा ।
     अग्राय स्वाहा परीत्यै स्वाहा ॥ 23
(श्रविष्टा नक्षत्र देवतायै वसुभ्यो नमः )
24.नक्षत्रं - रातभिषक्
क्षत्रस्य राजा वरुणोऽधिराजः । नक्षत्राणा ् शतभिषग् वसिष्ठः ।
```

Page **95** of **103**

तौ देवेभ्यः कृणुतो दीर्घमायुः । शत्र सहस्रा भेषजानि धत्तः ।

यज्ञाते राजा वरुण उपयातु । तन्नो विश्वे अभिसम्यान्तु देवाः ।
तन्नो नक्षत्र ् ञ्चतभिषग् जुषाणं । दीर्घमायुः प्रतिरद् भेषजानि ॥

वरुणाय स्वाहा ञ्चतभिषजे स्वाहा ।

भेषजेभ्य स्स्वाहा ॥ 24

(शतभिषक् नक्षत्र देवतायै वरुणाय नमः)

25.नक्षत्रं - पूर्वप्रोष्ठपदा

अज एकपा-दुदगात् पुरस्तात् । विश्वा भूतानि प्रति मोदमानः ।

तस्य देवाः प्रस्वं यन्ति सर्वे । प्रोष्ठपदासो अमृतस्य गोपाः ।

विश्वाजमान–स्सिमिधान उग्रः । आऽन्तिरक्ष–मरुहद–गन्द्यां ।

त्र सूर्यं देव–मजमेकपादं । प्रोष्ठपदासो अनुयन्ति सर्वे ॥

अजायैकपदे स्वाहा प्रोष्ठपदेभ्य स्स्वाहा ।

तेजसे स्वाहा ब्रह्मवर्चसाय स्वाहा ॥ 25

(पूर्वप्रोष्ठपदा नक्षत्र देवतायै अजाय एकपदे नमः)

26.नक्षत्रं - उत्तरप्रोष्ठपदा

```
अहिं बुद्धनयः प्रथमान एति । श्रेष्ठों देवानामृत मानुषाणां ।
तं ब्राह्मणा-स्सोमपा-स्सोम्यासः । प्रोष्ठपदासो अभिरक्षन्ति सर्वे ।
चत्वार एकंमभि कर्म देवाः । प्रोष्ठपदास इति यान्. वदन्ति ।
ते बुद्धनियं परिषद्य स्तुवन्तः । अहि एं रक्षन्ति नमसोपसद्य ॥
     अहये बुध्नियाय स्वाहा प्रोष्ठपदेभ्य स्स्वाहा ।
     प्रतिष्ठायै स्वाहा ॥ 26
(उत्तरप्रोष्ठपदा नक्षत्र देवतायै अहये बुध्नियाय नमः )
27.नक्षत्रं - रेवती
पूषा रेवत्यन्वेति पन्थां । पुष्टिपती पशुपा वाजबस्त्यौ ।
इमानि हव्या प्रयंता जुषाणा । सुगैर्नो यानैरुपयातां यज्ञं ।
```

इमानि हव्या प्रयंता जुषाणा । सुगैर्नो यानैरुपयातां यज्ञं ।

श्रुद्रान् पश्रून् रक्षतु रेवती नः । गावो नो अश्राण् अन्वेतु पूषा ।

अञ्चल् रक्षन्तौ बहुधा विरूपं । वाजल् सनुतां यजमानाय यज्ञं ॥

पूष्णे स्वाहा रेवत्यै स्वाहा ।

पशुभ्य स्स्वाहा ॥ 27

(रेवती नक्षत्र देवतायै पूष्णे नमः)

28 नक्षत्रं - अश्विनी

तदिश्वना-वश्चयुजोपयातां । शुभङ्गमिष्ठौ सुयमेभिरश्वैः ।
स्वन्नक्षत्रण् हिविषा यजन्तौ । मध्वा संपृक्तौ यजुषा समक्तौ ।
यौ देवानां भिषजौ हव्यवाहौ । विश्वस्य दूता-वमृतस्य गोपौ ।
तौ नक्षत्रं-जुजुषाणो-पयातां । नमोऽश्विभ्यां कृणुमो-ऽश्वयुग्भ्यां ॥
अश्विभ्या स्वाहा ऽश्वयुग्भ्या स्वाहा ।
शोत्राय स्वाहा शुत्यै स्वाहा ॥ 28

(अश्विनी नक्षत्र देवतायै अश्विभ्यां नमः)

<u> 29.नक्षत्रं – अपभर</u>णी

अप पाप्मानं भरणीर् भरन्तु । तद् यमो राजा भगवान्. विचष्टां ।

लोकस्य राजा महतो महान्. हि । सुगन्नः पन्थामभयं कृणोतु ।

यस्मिन् नक्षत्रे यम एति राजा । यस्मिन्नेन-मभ्यिषंचन्त देवाः ।

तदस्य चित्रण् हिवषा यजाम । अप पाप्मानं भरणीर् भरन्तु ॥

यमाय स्वाहा ऽपभरणीभ्य स्स्वाहा ।

राज्याय स्वाहा ऽभिजित्यै स्वाहा ॥ 29

(अपभरणी नक्षत्र देवतायै यमाय नमः)

30.अमावासि

निवेशनी सङ्गमनी वसूनां विश्वा रूपाणि वसून्या—वेशयन्ती।

सहस्रपोष् सुभगा रराणा सा न आगन् वर्चसा सम्विदाना।

यते देवा अदधुर् भागधेय—ममावास्ये सम्वसन्तो महित्वा।

सा नो यज्ञं पिपृहि विश्ववारे रियन्नो धेहि सुभगे सुवीरं॥

अमावास्यायै स्वाहा कामाय स्वाहा ऽऽगत्यै स्वाहा॥ 30

(अमावास्यै नमः)

31.चन्द्रमा

नवो नवो भवित जायमानोऽह्नां केतु-रुषसा मेत्यग्रे।

भागं देवेभ्यो विद्धात्यायन् प्रचन्द्रमास्तिरित दीर्घमायुः।

यमादित्या अ्श्रुमाप्याययन्ति यमक्षित-मक्षितयः पिबन्ति।

तेन नो राजा वरुणो बृहस्पित राप्याययन्तु भुवनस्य गोपाः॥

चन्द्रमसे स्वाहा प्रतीदृश्यायै स्वाहा।

अहोरात्रेभ्य स्स्वाहा-ऽर्द्धमासेभ्य स्स्वाहा।

मासेभ्य स्स्वाहर्नुभ्य स्स्वाहा । संवँथ्सराय स्वाहा ॥ 31

(चन्द्रमसे नमः)

32. अहो रात्री

ये विरूपे समनसा सम्बयन्ती । समानं तन्तुं परिता—तनाते ।

विभू प्रभू अनुभू विश्वतो हुवे । ते नो नक्षत्रे हवमागमेतं ।

वयं देवी ब्रह्मणा सम्विदानाः । सुरत्नासो देववीतिं दधानाः ।

अहोरात्रे हविषा वर्द्धयन्तः । अति पाप्मान—मितमुक्त्या गमेम ॥

अहे स्वाहा रात्रियै स्वाहा ।

अतिमुक्त्यै स्वाहा ॥ 32

(अहो रात्राभ्यां नमः)

<u>33. उषा</u>

प्रत्युव दृश्यायती । व्युच्छन्ती दुहिता दिवः ।

अपो मही वृणुते चक्षुषा । तमो ज्योतिष्–कृणोति सूनरी ।

उदु स्त्रियास्सचते सूर्यः । स चा उद्यन्नक्षत्र मर्चिमत् ।

तवे दुषो व्युषि सूर्यस्य च । संभक्तेन गमेमहि ॥

उष्से स्वाहा व्युष्यै स्वाहा ।

उष्से स्वाहा व्युष्यै स्वाहा ।

```
्यूषुष्यै स्वाहा व्युच्छन्त्यै स्वाहा ।
- । ॥
व्युष्टायै स्वाहा ॥ 33 (उषसे नमः )
```

34. नक्षत्रः

तन्नो नक्षत्र मर्चिमत् । भानुमत्तेज उच्छरत् ।

उप यज्ञमिहागमत् । प्रनक्षत्राय देवाय । इन्द्रायेन्दु ए हवामहे ।

स न स्सविता सुवथ् सिनं । पुष्टिदां वीरवत्तमं ॥

नक्षत्राय स्वाहोदेष्यते स्वाहा । उद्यते स्वाहो-दिताय स्वाहा ।

हरसे स्वाहा भरसे स्वाहा । भ्राजसे स्वाहा तेजसे स्वाहा ।

तपसे स्वाहा ब्रह्मवर्चसाय स्वाहा ॥ 34 (नक्षत्राय नमः)

<u>35. सूर्यः</u>

उदुत्यं जातवेदसं देवं वहिन्ति केतवः । दृशे विश्वाय सूर्यं ।
चित्रं देवाना मुदगादनीकं चक्षुर् मित्रस्य वरुणस्याग्नेः ।
आऽप्रा द्यावापृथिवी अन्तरिक्षण् सूर्य आत्मा जगतस्तस्थुषश्च ॥
सूर्याय स्वाहा नक्षत्रेभ्य स्स्वाहा ।

प्रतिष्ठायै स्वाहा ॥ 35 (सूर्याय नमः)

<u> 36. अदितिः</u>

अदितिर्न उरुष्य-त्विदितिः शर्म यच्छतु । अदितिः पात्वण् हसः ।

<u>महीमूषु मातर</u>ण् सुव्रताना-मृतस्य पत्नी मवसे हुवेम ।

तुविक्षत्रा-मजरन्ती मुरूचीण् सुशर्माण-मदितिण् सुप्रणीतिं ॥

अदित्यै स्वाहा प्रतिष्ठायै स्वाहा ॥ 36 (अदित्यै नमः)

<u> 37. विष्णुः</u>

<u> 38. अग्निः</u>

अग्निर् मूर्धा दिवः क्रकुत्पतिः पृथिव्या अयं ।
अपाण् रेताण्सि जिन्वति ।

पुवो यज्ञस्य रजसश्च नेता यत्रा नियुद्धिः सचसे शिवाभिः ।
दिवि मूर्धानं दिधषे सुवर्.षां जिह्वामग्ने चकृषे हव्यवाहं ॥

(अग्नये नमः) 38

40. हव्यवाहः (अग्निः)

हव्यवाहमभि-मातिषाहं। रक्षोहणं पृतनासु जिष्णुं।

ज्योतिष्मन्तं दीद्यतं पुरन्धिं। अग्नि स्विष्ट कृतमा हुवेम।
स्विष्ट मग्ने अभितत् पृणाहि। विश्वा देव पृतना अभिष्य।

उरुन्नः पन्थां प्रदिशन् विभाहि।

ज्योतिष्मद्धेह्य जरन्न आयुः॥ (अग्नये नमः) 40

नक्षत्रदेवताभ्यो नमः

ओं शान्तिः शान्तिः शान्तिः